

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e @bij12.nl"; 5.1.2.e b.1.2.e
 @bij12.nl";
 @minienw.nl"; 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e @tauw.com"; 5.1.2.e
 @minienw.nl"; 5.1.2.e
Onderwerp: Agenda technische werkgroep Register 27-1-2022
Datum: woensdag 26 januari 2022 14:12:01
Bijlagen: [Conceptverslag technische werkgroep 20-1-2022.docx](#)
[Scope Actualisatie Register 2022.docx](#)
[Planning SSRS 2022.docx](#)
[Taken bij Register.docx](#)
[Conceptnotitie verdeling depositieruimte in SSRS.docx](#)
[Verantwoording Actualisatie SSRS 2021.docx](#)

Beste collega's,

Hierbij de agenda en stukken voor morgenochtend.

Agenda

1. Welkom en agenda
2. Conceptverslag en acties (bijlage)
3. Mededelingen
4. Actualisatie Register 2021
  - a. Concept verantwoordingsrapportage (bijlage)
  - b. Toevoegen Srv aan SSRS (bijlage)
  - c. Afgewezen projecten
5. Actualisatie Register 2022
  - a. Scope (bijlage)
  - b. Planning (bijlage)
6. Veranderproces
  - a. Takenoverzicht Register (bijlage)
7. Rondvraag

Tot morgen!

Groet, 5.1.2.e

Verslag + actiepunten Technische werkgroep Register

Concept, d.d. 20-1-2022

Naam	Actie
5.1.2.e	Indien gestopt wordt met ruimte uitgeven obv de LSV wat zou dit betekenen voor de RIVM werkzaamheden.
Allen	Input takenoverzicht Register tbv governance
5.1.2.e	Inzichtelijk maken omvang randeffecten bij verschilberekeningen en verder uitschrijven tekst (inclusief voorbeeld)
5.1.2.e	Kijken of er sprake is van randeffecten bij verschilberekeningen bij de Srv
5.1.2.e	Nagaan of tussen nu en oktober TB genomen gaan worden die ruimte zullen vragen in het SSRS
5.1.2.e	Nagaan wat het verwachte aantal meldingen is die geactualiseerd zullen moeten worden in oktober
Allen	Input notitie technische uitwerking meldingen
Allen	Input verantwoordingsdocument Actualisatie 2021 naar Roos
Allen	Input scope actualisatie 2022 naar 5.1.2.e
5.1.2.e	Besluiten wanneer conceptprocedure agenderen – verdaagt tot meer duidelijkheid governance
5.1.2.e	Telefonisch contact scope en rol werkgroep + rol DGS bij NBR – verdaagt tot meer duidelijkheid governance
Termijnagenda	
Februari	agenderen terugboeken bouwfase
Februari	Lessons learned adhv casus schalingsfactoren (actie 5.1.2.e)
April	agenderen actualisatie oktober 2022

Agenda

1. Welkom en agenda
2. Conceptverslag en acties (bijlage)
3. Mededelingen
  - a. Terugkoppeling stuurgroep AERIUS
4. NBR status en issues (bijlage)
5. Actualisatie Register 2021
  - a. Concept verantwoordingsrapportage (bijlage)
  - b. Afgewezen projecten
6. Scope actualisatie Register 2022 (bijlage)
7. Veranderproces
8. Rondvraag

Aanwezig: 5.1.2.e

Afwezig: 5.1.2.e

1. Welkom en agenda

5.1.2.e opent de vergadering en waarschuwt dat ivm een krappe planning hij de agenda strakker dan normaal wilt doorlopen. 5.1.2.e geeft aan graag even stil te willen staan bij afgewezen projecten, hierna wordt de agenda vastgesteld.

2. Conceptverslag en acties

Het conceptverslag wordt ongewijzigd vastgesteld. De acties worden nagelopen en zo nodig aangepast.

3. Mededelingen

Terugkoppeling stuurgroep: 5.1.2.e geeft een terugkoppeling van wat gisteren besproken is. Er stonden gisteren alleen gedachtenvormende stukken op de agenda.

1. Klankbordgroep implementatie AERIUS portfoliomanagement
De stuurgroep steunt het voorstel en hebben een aantal aandachtspunten meegegeven.
2. Herinrichting beleidscyclus
De stuurgroep is blij met het overzicht. De volgende stap is om te komen tot een voorstel voor de herinrichting. Er is afgesproken dat DGS daar een voorzet voor gaat doen. Dit gaat geagendeerd worden in een nader te bepalen gremium. Er zijn nog geen afspraken gemaakt over de planning.
3. Meerjarenplan 2021-2024
Stuurgroepleden hebben richting meegegeven. Morgen is de eerste klankbordgroep, waarbij de MJP presentatie wordt gegeven. Deze is in de stuurgroep niet inhoudelijk besproken.
4. Uitvoeringskader randeffecten 25 km
Die is van de stuurgroep agenda gehaald en zal in plaats daarvan geagendeerd worden bij het eerst volgend DO. Dit in verband met de effecten op de vergunningverlening.

Bij de provincies is 5.1.2.e gestart als nieuwe programmamanager stikstofbanken gestart. 5.1.2.e heeft samen met 5.1.2.e een eerste kennismakingsgesprek met hem gehad. Hierin is o.a. gesproken over de governance en de actualisatie stikstofbanken. Kernpunten:

1. In de technische werkgroep bereiden we de actualisatie '22 voor.
2. Afstemming scope (inclusief afbakening verantwoordelijkheden) via de Beleidsgroep Register, zo is ook de afstemming met VTH geregeld naar de Stuurgroep AERIUS.
3. 5.1.2.e is akkoord met methode volledig herberekenen, tenzij anders besloten wordt.
4. Inzet gezamenlijke start maken aansturing stikstofbanken tussen provincies en Rijk.

4. NBR status en issues

5.1.2.e licht de meegestuurde notitie toe.

Proces: gisteren besproken in de Beleidsgroep Register, aankomende dinsdag in het PLO+, 2 februari Stuurgroep AERIUS.

Eventuele aanvullingen zijn mogelijk uiterlijk vrijdag 17.00 uur.

5. Actualisatie Register 2021

- a. Besluitvorming LSV: het voorstel in de notitie is om geen ruimte meer uit het LSV beschikbaar te stellen na de actualisatie.

Route:

- 28 januari in DO overleg
- 3 februari in DG overleg
- Hierna zal het een politieke route doorlopen en daar een politiek afweging gemaakt moeten worden. De planning hiervan is nog niet bekend.

- b. Concept verantwoordingsrapportage

5.1.2.e heeft een eerste stuk gemaakt waarin de onderwerpen van de actualisatie 2021 op een rijtje gezet worden. Ze ligt toe dat dit een eerste worp is waarbij hoogstwaarschijnlijk nog onderwerpen missen. Ze vraagt iedereen om hier naar te kijken en aan te vullen.

Aandachtspunten:

- Suggestie om het doel te verbreden naar een door het publiek opvraagbaar stuk.
- Toevoegen stukje over het toevoegen van de Srv (stuk 5.1.2.e)
- Stuk goed laten aansluiten bij verantwoordingsdocument 2020
- Nadenken of er iets in moet worden opgenomen over meldingen

Input kan schriftelijk naar 5.1.2.e

c. Afgewezen projecten

5.1.2.e kaart aan dat er in het verleden een werkafpraak is gemaakt met VTH dat bij het actualiseren van de definitieve vergunningen woningbouw er ook afgewezen vergunningen in Register bewaard worden. Dit in verband met het belang van het behoud van informatie. Hier is echter qua functie nooit goed over nagedacht. 5.1.2.e is nu in overleg met RIVM over wat dit betekent voor de actualisatie; bijv. lukt het om deze afgewezen vergunningen niet mee te actualiseren.

- Goed om even na te denken over nut en noodzaak, informatie kan in principe ook elders bewaard worden
  - Afhankelijk van uitkomst meenemen in NBR ontwikkeling
  - 5.1.2.e neemt contact op met 5.1.2.e
- d. Vandaag is de release AERIUS Calculator. De helpdesk Bij12 vraagt DGS naar de Releasedatum Register tbv Q&A's. 5.1.2.e wil hier voorlopig nog geen harde datum noemen ivm de onzekerheid van de planning.

6. Scope actualisatie Register 2022

5.1.2.e heeft naar aanleiding van het gesprek over de scope van vorige vergadering een eerste aanzet gedaan voor een notitie en vraagt hierop aanvullingen.

7. Veranderproces

Het veranderproces staat stevig geagendeerd in de stuurgroep AERIUS. 5.1.2.e wil het volgende week weer hebben over het takenoverzicht Register.

8. Rondvraag

Afhechting boekhouding LSV: bij DGS wordt er een voorzichtige stap gezet om na te denken over het afhechten van de LSV boekhouding. 5.1.2.e is momenteel hier nog iets voor op papier aan het zetten dat binnenkort hier besproken kan worden. Hierin wordt o.a. ingegaan op het afhechten van rode hexagonen die een beroep doen op de LSV. Naar aanleiding van een vraag wordt verhelderd dat met het besluit over de LSV niet aan de orde is dat er weer 130 km/u gereden gaat worden.

Aanleiding

A.s. oktober 2022 wordt de actualisatie van 2022 verwacht. Actualisatie van Register is, volgens RIVM, een beleidsrijke actualisatie, waardoor er nadere afspraken en uitwerking nodig zijn.

Gedachte is om middels deze notitie de scope van de actualisatie '22 te bepalen, alsmede vast te stellen wie welke actie op zich zal nemen.

Verwacht wordt dat de actualisatie van Register a.s. oktober 2022 bestaat uit zowel een actualisatie van SSRS als die van stikstofbanken. Met name deze laatste categorie zal voor het eerst een actualisatie ondergaan.

Van belang is dan ook om tijdig te komen met een planning, actualisatiemethode, scope en verantwoordelijkheidsverdeling zodat de actualisatie van Register een beheerst en beheersbaar (deel)project gaat zijn.

Doel van deze notitie is om de uitgangspunten (en planning) van de a.s. actualisatie vast te leggen, zodat nadere projectmatige uitwerking mogelijk wordt.

Actualisatie

Jaarlijks wordt – gepland in oktober – een actualisatie voorzien van het gehele Aerius instrumentarium. Bij deze actualisatie vindt een update plaats van het Aerius rekenhart, Aerius Calculator (via Connect). Tijdens de actualisatie van Calculator kunnen wijzigingen ontstaan (omvang deposities en depositieruimte, toevoegen en verwijderen van stikstofgevoelige hexagonen, ...) die ook effect hebben op Aerius Register (bv beschikbare depositieruimte op hexagonen).

Dat vraagt – gelijktijdig en deels parallel met Calculator – ook een Actualisatie van Aerius Register. Het is ongewenst om vergunningen te baseren op een andere versie van Aerius Register dan gebruikt is om de vergunbare ruimte vast te stellen in Register.

Scope Actualisatie Register 2022

In 2020 en 2021 was de scope van de Actualisatie Register de actualisatie van de maatregelruimte en de vergunningen gebaseerd op SSRS. Bij de actualisatie van Register in 2022 zullen daaraan ook (provinciale) doelenbanken – met bijbehorende onderliggende vragen en thematieken – toegevoegd worden. De scope wordt dan ook uitgebreid van SSRS naar 'SSRS en stikstofbanken', waardoor het aantal deelnemende actoren en activiteiten toe kan nemen.

Verantwoordelijkheidsverdeling

Minister LNV (NenS?) is verantwoordelijk voor de vulling van het SSRS / het Register op grond van de RNb. Nadere uitwerking van deze verantwoordelijkheid in 'wie staat waarvoor aan de lat' is nodig.

Voorstel:

Minister LNV zorgt via opdracht aan RIVM voor actualisatie van de beschikbaar gestelde ruimte agv bronmaatregelen.

PM: beheer van de bank en de ruimte?

Beheer van SSRS: uitwerken (oa 'foto's van ruimte bewaren' etc).

Rol I&W / IPSN: definitieve vergunningen zijn de verantwoordelijkheid van het betreffende bevoegde gezag.

PM: wie zorgt voor de herberekening / actualisatie van de definitieve vergunningen? Wie zet ze terug in Register?

RIVM kan technisch ondersteunen op grond van een opdracht / rolbeschrijving. Kan echter geen verantwoordelijkheid nemen tav de inhoud / vergunningsruimte (noch maatregelruimte, noch vergunde ruimte). Zorgt voor publicatie van data in open data

Methode van actualiseren

In SG Aeries is besloten dat volledige herberekening van maatregelruimte en definitief verleende vergunningen juridisch gezien de meest nauwkeurige methode is om te actualiseren. Er werd wel aangegeven dat een risico voor de nauwkeurigheid de hoeveelheid handmatige acties was. Dat heeft SG Aeries niet weerhouden om te bevestigen dat de methodiek van volledige herberekening de actualisatiemethode in 2022 is.

Geldt dit – zonder uitzonderingen – ook voor SDB en onderliggende doelen / projecten en maatregelen? Indien uitzonderingen: onderbouwing nodig.

Uitwerking scope

SSRS:

Bij SSRS is al ervaring opgedaan bij actualisaties. Desondanks zijn er nog uitwerkingsvragen

Uitwerking nodig van:

- i. LSV – afhankelijk van beschikbaar stellen ruimte in SSRS na '21?
  - o Terugboeken van bouwfase van betreffende vergunningen?
- ii. SRV
  - o Hoe werken we de actualisatie van SRV (ruimte) uit?
- iii. Vergunningen woningbouwprojecten
  - o Vraag staat is zijn er definitieve vergunningen te verwachten in SSRS voor juli / augustus '22?
- iv. Reserveringen clusters van woningbouwprojecten
  - o -> nvt -> worden niet geactualiseerd, want zijn geen definitieve vergunningen maar hebben status 'reservering' (nb: moeten wel na actualisatie opnieuw ingevoerd worden)
- v. MIRT projecten
  - o Vraag staat uit: is er een definitief TB te verwachten in SSRS voor juli / augustus '22?
- vi. Meldingen

- Vraag staat uit: is zijn er definitieve vergunningen voor meldingen te verwachten in SSRS voor juli / augustus '22?

Stikstofbanken

Er zijn stikstofbanken ingesteld, bij verschillende provincies. Vraag is of en hoe deze zich voorbereid hebben op het actueel houden van de vulling (berekenningswijze, wie doet wat).

<i>Welke banken gaan mee met deze ronde actualisatie? Wie is daarvoor aanspreekpunt? Welke (werk)afspraken moeten we maken?</i>

Planning

PM

Vanuit VTH: wat is de laatste datum voor te verlenen vergunningen op basis van C en R2021?

Maand in 2022	Actualisatie 2022		Nieuwe ruimte (SRV2)	Ecologische onderbouwing / regelingswijziging
	<u>Maatregelruimte (SRV 1)</u>	<u>Definitieve projecten</u>		
<i>Januari</i>	Scope	Scope		
<i>Februari</i>		Uitwerken methoden meldingen / ... /...		
<i>Maart</i>		Taakverdeling herberekenen helder	Verantwoording SRV publiceren	Ecologische onderbouwing 2021 gereed
<i>April</i>	Uitwerken 'hoe ruimte SRV' herberekenen			
<i>Mei</i>				
<i>Juni</i>			Aanleveren def set GMLs ('SRV2') 2022	Start ecologische onderbouwing 2022
<i>Juli</i>	Connect 22 beschikbaar	Connect 22 beschikbaar		
<i>Augustus</i>	Herberekenen gereed	Herberekenen gereed		
<i>September</i>				
<i>Oktober</i>	Release	Release	Release	Wijziging RNb en ecologische onderbouwing 2022 Gepubliceerd
<i>November</i>	Open data beschikbaar?			
<i>December</i>				

Planning actualisatie 22 stikstofbanken

Maand in 2022	Actualisatie 2022	
	<u>Maatregelruimte</u>	<u>Definitieve projecten</u>
<i>Januari</i>	Scope	Scope
<i>Februari</i>		Uitwerken methoden meldingen / ... /...

<i>Maart</i>		Taakverdeling herberekenen helder
<i>April</i>	Uitwerken 'hoe ruimte' herberekenen	
<i>Mei</i>		
<i>Juni</i>		
<i>Juli</i>	Connect 22 beschikbaar	Connect 22 beschikbaar
<i>Augustus</i>	Herberekenen gereed	Herberekenen gereed
<i>September</i>		
<i>Oktober</i>	Release	Release
<i>November</i>	Open data beschikbaar?	
<i>December</i>		

Om te komen tot een nieuwe organisatievorm rond Aeries ('Governance') voor Register, is het handig om te inventariseren welke taken er gezien worden rond inrichting en beheer van Register.

Op basis van deze takenanalyse kan gezien worden in welke groep welke taken belegd kunnen worden.

Beleidsdoel:

- Verlenen van vergunningen met gebruik van Aeries Register

Instrument:

- Via Aeries Register en/of bank

Vraag:

Gaan we uit van een beleidsinstrument of alleen van de technische toepassing (en de verantwoording daarvan)?

Cluster 0:

- Coördinatie en samenhang beleidsinstrument(en) in register
- Relatie en afhankelijk met onderliggende databronnen (als Connect / Calculator/...)
- Visie ontwikkeling Register
- Transparantie en publieke verantwoording van keuzes en werking van de bank(en)

Cluster 1: Instellen nieuwe bank of uitbreiden ruimte bestaande bank

- Politiek bestuurlijk besluit instellen bank en vrijmaken ruimte, incl doelen
- Ruimte ecologisch beschikbaar maken en verantwoorden
- Ruimte beleidsmatig verantwoorden
- Ruimte technisch inboeken
- Juridisch regelen dat ruimte uitgegeven kan worden
- Bij toevoegen nieuwe doelen: depositiekenmerken en afboeking technisch mogelijk maken
- (Nieuwe) maatregelruimte duiden (en dan opnieuw vorige punten langslopen)
- Implementeren en inregelen VTH / vergunningverleners kunnen bank gebruiken
- Uitwerking hoe werkt (deze) bank voor VTH gebruikers
- ...

Cluster 2: Gebruik van (bestaande) bank

- Prioriteringstool(s) beschikbaar hebben
- VTH wensen (aanpassing, vergemakkelijken werk) in beeld en ingeregeld bij uitvoering
- Pdf aanpassen / ...
- Actualisatie coördineren

- Afsluiten maatregelruimte, opheffen van een bank
- Verantwoorden gebruik ruimte (juridisch, ...)
- Beheer van de bank (dagelijkse Q&A's)
- Ecologische onderbouwing (en technische implementatie)
- Juridische verankering (Regeling etc)
- ...

Cluster 3: Actualisatie Register / banken coördineren / uitvoeren

- Scope bepalen
- Methode van actualisatie Register bepalen
- Rollen en taken bij actualisatie bepalen (uitgaande van formele taak)
- Communiceren met vergunningaanvragers en bestuurder
- Open data en impact analyse
- Verantwoorden (beleids)uitgangspunten actualisatie, zonodig ook actualiseren verantwoordingsdocumenten, factsheets en release notes
- Zwarte hexagonen
- Technisch beheer
- Functioneel beheer
- Beleidsmatig beheer (is nu niet belegd)
- ...

Conceptnotitie verdeling depositieruimte Srv in SSRS, Register 2021

Inleiding

De depositieruimte van de Subsidieregeling sanering varkenshouderijen (Srv) in het stikstofregistratiesysteem (SSRS) zal, opgedeeld in de zichtjaren 2022 en 2030, moeten worden verdeeld over de doelen MIRT, woningbouw en meldingen. Voor de verdeling van de depositieruimte over deze doelen is een verdeling nodig die technisch vertaald zal moeten worden naar Aerius Register. Over de wijze van verdeling van de maatregelruimte moeten nog afspraken worden gemaakt, in deze notitie wordt een voorstel gedaan.

In Register wordt depositieruimte in het systeem geplaatst d.m.v. een rekenbestand (gml maatregel), voor de ruimtebehoefte geldt hetzelfde (gml projecten). Technisch gezien zijn er weinig beperkingen. De keuze die in de techniek wordt gemaakt hangt samen met de manier van boekhouding: hoe gedetailleerder de verdeling van ruimte in Register, hoe complexer de boekhouding (en andersom). De wijze van boekhouding is voornamelijk een beleidsmatige keuze.

Verdeling depositieruimte

In het SSRS 2021 wordt depositieruimte opgenomen van de Srv-maatregel. De maatregelruimte is nodig voor de doelen MIRT, woningbouw en meldingen. Op dit moment zit er alleen maatregelruimte in van de Lsv-maatregel. In Register 2021 wordt voor het eerst maatregelruimte geplaatst van de Srv-maatregel. Voordat de depositieruimte aan voornoemde doelen kan worden toegekend, is er depositieruimte nodig voor het sluiten van de boekhouding van 2021 en voor het oplossen van rode hexagonen t.g.v. de Lsv-maatregel (conform ecologische onderbouwing van december 2020).

Aftrekposten

Om de depositieruimte te bepalen die in Register 2021 benut kan worden voor voornoemde doelen, moeten eerst de volgende exercities in deze volgorde worden uitgevoerd:

1. Afboeken van depositieruimte t.b.v. het afsluiten van de boekhouding 2020/2021
2. Afboeken van depositieruimte t.b.v. oplossen rode hexagonen;
3. Afboeken van depositieruimte t.b.v. oplossen van zwarte hexagonen;

Afsluiten van de boekhouding

De wijze van afsluiting van de boekhoudjaren hangt af van diverse factoren. De introductie van de rekengrens op 9 juli 2021 en het besluit om de Lsv-maatregel al dan niet te continueren, hebben hier een grote impact op.

- Het al dan niet continueren van de Lsv-maatregel heeft een grote impact op het sluiten van de boekhouding van het jaar 2020 en 2021. Afhankelijk van de keuze zal er meer of minder ruimte van de Srv-maatregel nodig zijn om de boekhouding sluitend te krijgen. Vervolgens zal wat aan maatregelruimte overblijft kunnen worden ingeboekt als depositieruimte in Register 2021.
- Door verschillen in Register 2020 en 2021 en de introductie van de 25km rekenafstand zullen de uitkomsten na doorrekening van Register 2021 wezenlijk verschillen van die van Register 2020. Door de verschillen in Register 2020 en 2021 kunnen de resultaten niet zomaar met elkaar worden vergeleken danwel verrekend. Een en ander hangt ook af wanneer welke maatregelruimte al is afgeboekt.

Mogelijke oplossingen zijn:

- Opnieuw doorrekenen van maatregelen en projecten in R2020 t.b.v. afsluiten van de boekhoudjaren 2020 en 2021. Vervolgens het resultaat hiervan gebruiken t.b.v. herberekening van maatregelen en projecten in R2021. Er vanuit gaande dat de Lsv-maatregel niet wordt gecontinueerd, kan dat als volgt worden uitgevoerd:
  - Voor de afhechting van de boekhouding/ecologische onderbouwing R2020:
    - Opnieuw doorrekenen van de Lsv en Srv-maatregel in R2020. Uit die doorrekening volgt hoeveel van de Srv nodig is om rode hexagonen op te lossen. Uit de aftreksom volgt de Srv-ruimte die overblijft om in R2021 in te voeren. Daar maak je een resultaatbestand van.
    - De rode hexagonen die vervolgens overblijven, moeten op een andere manier worden opgelost, de boekhouding moet sluitend worden gemaakt en er kan geen restje worden meegenomen naar het volgende boekhoudjaar.
  - Voor de maatregelruimte in R2021
    - Er is geen Lsv meer dus ook geen rode hexagonen, die zijn als het goed is opgelost.
    - Het resultaatbestand van de aftreksom die je in R2020 hebt uitgevoerd, voer je vervolgens in in R2021 als de Srv maatregelruimte die overblijft.
- Werken met schalingsfactoren. De vraag is dan hoe en op basis van welke informatie schalingsfactoren moeten worden vastgesteld. Dit dient nog te worden uitgewerkt.

Vervolgens zijn er twee mogelijkheden om deze aftrekposten in Register te verwerken:

- Voor elke aftrekpost een gml-bestand in Register opnemen die de depositieruimte inneemt die nodig is voor de aftrekpost. Het voordeel is dat je alle informatie op een plek hebt (in Register), het nadeel is dat de boekhouding onoverzichtelijk wordt.
- De aftrekposten vooraf van de beschikbare depositieruimte afboeken en het resultaat van deze som als gml-bestand in Register opnemen. Het voordeel daarvan is dat in Register ook alleen de actuele beschikbare depositieruimte is opgenomen en de jaarlijkse boekhouding eenvoudiger is af te sluiten. De afsluiting van de boekhouding dient dan wel navolgbaar en zorgvuldig te worden verantwoord.

Projectruimte

De depositieruimte van de Srv die vervolgens overblijft wordt als volgt in het SSRS 2021 geplaatst:

- Maatregelruimte t.b.v. doelen MIRT- en woningbouwprojecten
  - Zichtjaar 2022
  - Zichtjaar 2030
- Maatregelruimte t.b.v. doel meldingen
  - Zichtjaar 2022
  - Zichtjaar 2030

Vanwege de afgesproken prioritering wordt de maatregelruimte in eerste instantie gebruikt voor MIRT- en woningbouwprojecten. De depositieruimte die, na aftrek van de depositieruimte t.b.v. MIRT en woningbouw, overblijft, gaat naar meldingen. Het voordeel is dat tegemoet wordt gekomen aan de prioritering, bovendien zal er geen snijverlies optreden. Het nadeel van deze werkwijze is dat de vulling voor meldingen afhankelijk is van de vulling voor MIRT- en woningbouw. Dit risico kan ondervangen worden door bijvoorbeeld onderverdeling naar rato of naar behoefte. Het nadeel daarvan is dat wordt voorbijgegaan aan de besloten prioritering en dat er altijd sprake zal zijn van snijverlies. Er zal dan vervolgens moeten worden nagedacht over hoe de overgebleven maatregelruimte vervolgens wordt besteed.

Bij de release van Register 2021 is waarschijnlijk nog niet alle depositieruimte van de Srv beschikbaar. Bovendien moet er nog andere, aanvullende maatregelruimte beschikbaar komen uit andere maatregelen (MGO, walstroom) om alle MIRT- en woningbouwprojecten en de meldingen te

realiseren/legaliseren. Ook die maatregelruimte is nog niet beschikbaar. Zolang dit het geval is zal een verdeling moeten worden gemaakt van de reeds beschikbare maatregelruimte. De verwachting is dan ook dat in eerste instantie onvoldoende depositieruimte voor meldingen beschikbaar zal zijn.

Daarnaast moet rekening worden gehouden met een mismatch in beschikbare ruimte en behoefte. Zo is er bijv. veel depositieruimte beschikbaar in Noord Brabant, de grootste behoefte vanuit woningbouw ligt echter in Noord- en Zuid-Holland. Voor meldingen wordt een optimalisatietool ontwikkeld om de behoefte zo goed mogelijk op de beschikbare ruimte af te stemmen. Een suggestie is om zo'n tool ook te ontwikkelen voor de andere doelen (of de tool voor meldingen uit te breiden).

Proces

- De vulling van SSRS met Srv maatregelruimte vindt plaats op basis van een wijziging van de Regeling Natuurbescherming waarin de beschikbaar komende ruimte wordt vastgesteld. Per jaar kan conform de vaste verandermomenten ieder kwartaal een regelingswijziging in werking treden, dit betekent dan ook dat in principe 4 keer per jaar het SSRS met maatregelruimte kan worden gevuld.
- Het moment van vulling van het SSRS hangt daarnaast af van het moment dat er maatregelruimte beschikbaar is en geschikt is voor het plaatsen in SSRS.
- RIVM heeft aangegeven dat het maken van de gml's in principe weinig tijd kost. Wanneer het in de actualisatie van Register wordt meegenomen kan dit zelfs zonder tijdsverlies in dat proces worden meegenomen.

Afweging

In principe is het verwerken van de maatregelruimte en projectruimte in Register technisch gezien eenvoudig. De manier waarop dat moet gebeuren is afhankelijk van keuzes in de wijze van (afsluiting van de) boekhouding en verdeling van de maatregelruimte. Hierin zullen dan ook eerst keuzes moeten worden gemaakt.

Het heeft de voorkeur om de boekhouding jaarlijks af te kunnen sluiten. Daarom heeft een actuele vulling van maatregelruimte de voorkeur. Het afsluiten van het vorige boekhoudjaar vindt dan plaats buiten SSRS.

Besloten is om de verdeling van depositieruimte uit te voeren naar prioritering in de volgorde van MIRT-, woningbouw en meldingen. Het heeft dan ook de voorkeur de depositieruimte op deze wijze in SSRS te verdelen. Op deze manier wordt voorkomen dat er snijverlies optreedt.

Concept, 26-1-2022

Inhoud

Achtergrond actualisatie	1
Doel	2
Dwarsverbanden en afhankelijkheden.....	2
Actualisatie onderdelen	2
Methode.....	2
Actualisatie effect snelheidsmaatregel	3
Actualisatie MIRT projecten	3
Actualisatie definitieve projecten woningbouw	3
Toevoegen Subsidieregeling sanering varkenshouderijen	5
Verdeling ruimte SRV	6

Achtergrond actualisatie

AERIUS Calculator wordt gebruikt om stikstofemissies agv (economische) activiteiten en de depositie op natura 2000 gebieden te berekenen. AERIUS Register wordt gebruikt voor de toestemmingverlening van woningbouwprojecten en zeven MIRT projecten op basis van de depositieruimte van de snelheidsverlaging en na actualisatie ook effecten van de warme sanering varkenshouderijen.

De beschikbare depositieruimte en afgeboekte depositieruimte ten behoeve van projecten is gebaseerd op aanvragen die zijn berekend met AERIUS Calculator. Calculator wordt jaarlijks geactualiseerd op grond van nieuwe (wetenschappelijke) inzichten, zodat deze berekeningen zo robuust mogelijk zijn. Een actualisatie van Calculator betekent dat nieuwe aanvragen in Register zich dienen te baseren op de nieuwe rekenmethode. De benodigde depositieruimte wordt 'getoetst' aan de resterende depositieruimte. Om deze toets te kunnen uitvoeren is het noodzakelijk dat de resterende depositieruimte ook wordt geactualiseerd.

De actuele resterende depositieruimte kan om de volgende redenen wijzigen ten opzichte van de waarde vóór actualisatie, als gevolg van de geactualiseerde versie van Calculator:

- Wijzigingen in locaties ('hexagonen') waar de depositieruimte wordt bepaald als gevolg van geactualiseerde natuurinformatie en/of actuele waarden voor de achtergronddeposities¹
- Wijziging in het effect van de maatregel (omvang van de depositiereductie):
  - Wijziging van het effect van de reeds opgenomen bronmaatregel landelijke snelheidsverlaging als gevolg van de geactualiseerde inzichten (o.a. rekenmethode, emissiefactoren)
  - Toename van ruimte het door toevoegen van een nieuwe maatregel
- Bijstelling van de afgeboekte depositieruimte door definitief vergunde projecten als gevolg van de gewijzigde inzichten (o.a. rekenmethode, emissiefactoren)

---

¹ Register registreert de depositieruimte namelijk uitsluitend op hexagonen waar sprake is van een (naderende) overbelasting van de KDW, zgn. 'relevante hexagonen'.

Doel

In dit verantwoordingsdocument wordt een toelichting gegeven over de methode en uitgangspunten van de actualisatie Register 2021. Deze zal wanneer vastgesteld beschikbaar komen als publiekelijk opvraagbaar stuk. Tevens zal hieruit geput kunnen worden indien er vragen worden gesteld over de actualisatie van Register en de effecten hiervan op vergunningverlening, depositieruimte etc.

Dwarsverbanden en afhankelijkheden

De actualisatie Register 2021 was eigenlijk voorzien voor het najaar 2021, maar deze is wegens de samenhang met de besluitvorming over de landelijke snelheidsverlaging en de implementatie van de generieke rekenafstand verplaatst in de tijd. Ondanks dat de actualisatie van Register 2021 plaats zal vinden in 2022 blijft de naam hetzelfde, dit in verband met de samenhang met de overige AERIUS instrumenten en het feit dat in het najaar van 2022 een volgende actualisatie voorzien is.

Actualisatie onderdelen

Methode

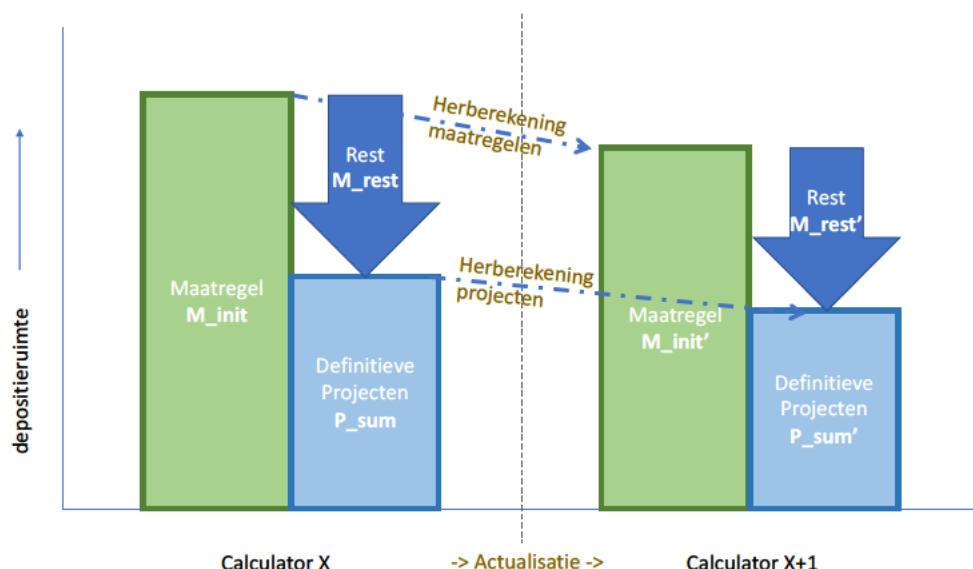
Het doel van de actualisatie van Register is het bepalen van de resterende beschikbare depositieruimte op basis van de actuele inzichten zoals die jaarlijks worden verwerkt in AERIUS Calculator. Op die manier is het verantwoord om uit Register na actualisatie weer depositieruimte toe te kennen aan projecten. Saldogevende (maatregel) en saldonemende (projecten) deposities dienen op een navolgbare rekensystematiek gebaseerd te zijn zodat altijd sprake is van een kloppende boekhouding.

Volledige herberekening:

In deze methode wordt zowel de initiële maatregelruimte op een hexagon herberekend alsook de som van depositie als gevolg van vergunde projecten op een hexagon. De resterende ruimte op het betreffende hexagon is het verschil tussen deze waarden.

Bij deze methode benut de nieuwe inzichten in de depositie die een vergunde activiteit kan veroorzaken². Hiermee kan dus de ruimte waarop het project na actualisatie beslag legt in het SSRS (de registratie van benutte en onbenutte ruimte) wijzigen.

$$M\_rest' = M\_init' - P\_sum'$$

Figuur 1. Methode van volledige herberekening

² De in een vergunning vastgelegde depositieruimte wijzigt uiteraard niet bij een actualisatie. Er vindt immers geen aanpassing van de vergunning plaats.

Actualisatie effect snelheidsmaatregel

Voor de berekende depositieruimte als gevolg van de de landelijke snelheidsverlaging wordt voor heel Nederland een uitspraak gedaan hoe het verkeer (naar verwachting) gaat rijden op het gehele hoofdwegennet (HWN) en een deel van het onderliggende wegennet (OWN)³. De input voor deze depositieberekening – o.a. de verkeersgegevens die zijn gegenereerd met het verkeersmodel NRM - maakt daarbij gebruik van lokaal en generieke economische, demografische en ruimtelijke ontwikkelingen en beleid. Bijzondere lokale omstandigheden (een langdurige wegafsluiting) of eenmalige incidenten zitten hier niet in. Dat laatste is nu in het bijzonder het geval in verband met de Covid-19 crisis waarbij veel mensen verplicht thuiswerken en er daardoor in werkelijkheid minder woon-werk verkeer is dan waar het model van uitgaat.

Door Covid-19 zit er daarom een verschil tussen het berekende modeleffect en de werkelijke optredende effecten. Het opnieuw in beeld brengen van het effect van de snelheidsmaatregel met het nieuwe NRM (2021) biedt hiervoor geen oplossing, omdat ook dit nieuwe NRM geen rekening houdt met de gevolgen van het tijdelijke thuiswerkadvies.

In **DATUM** wordt in het DO en DGO besloten of de landelijke snelheidsverlaging nog geschikt is om in Register 2022 als mitigerende maatregel te fungeren. Indien besloten wordt de landelijke snelheidsverlaging niet langer te benutten als mitigerende maatregel, is herberekening van het effect van de maatregel en de depositie door reeds vergunde projecten niet nodig. Dit beperkt de werklast, doorlooptijd van de actualisatie en sluiting van Register aanzienlijk, omdat dan alleen de ruimte van de Srv hoeft te worden toegevoegd in Register 2021.

Actualisatie MIRT projecten

Voor MIRT-projecten wordt een project specifieke passende beoordeling uitgevoerd voor het aspect stikstofdepositie.

De onderbouwing bestaat uit een mix van onderdelen, waarbij op slechts enkele hexagonen een beroep gedaan wordt op een vaste hoeveelheid ruimte in SSRS. Reden daarvoor is dat het SSRS (nog) onvoldoende depositieruimte bevat om de 7 MIRT-projecten mogelijk te maken.

De ruimtevraag in SSRS door een MIRT-project is daarmee afwijkend van de ruimtevraag van een woningbouwproject. Waar MIRT op een deel van de hexagonen met een berekende depositiebijdrage ruimte uit SSRS benut wordt voor woningbouwprojecten doorgaans voor de volledige ruimtebehoefte het SSRS benut.

Gevolg hiervan is dat bij actualisatie de afboeking van een woningbouwproject in zijn geheel herberekend moet worden, omdat de onderbouwing van het project volledig gebaseerd is op het SSRS.

Voor MIRT projecten wordt er een vaste hoeveelheid ruimte op specifieke hexagonen gevraagd, waardoor deze ruimte niet herberekend moet worden bij actualisatie.

Actualisatie definitieve projecten woningbouw

Schalings emissiefactoren

PM korte strekking van het probleem en de gevonden oplossing.

voor NOx uitgaan van +56% (dus schalingsfactor 1,56)
voor NH3 uitgaan van +2607% (dus schalingsfactor 27,07)

---

³ Voor het OWN zijn alleen de wegvakken meegenomen waar een toe- of afname van meer dan 500 motorvoertuigen per rijrichting per etmaal wordt berekend. Wegen die een toe- of afname kennen die hier onder liggen worden buiten beschouwing gelaten, omdat het NRM over dergelijke projecteffecten geen betekenisvolle uitspraken kan doen.

new code	new name	stofnaam	verschil (%)
SII56DSN	Stage-II, 2002-2005, <= 56 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-17,44
SII560DSN	Stage-II, 2002-2005, >= 560 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-17,20
SI560DSN	Stage-I, <= 2001, >= 560 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-17,17
SI56DSN	Stage-I, <= 2001, <= 56 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-17,10
SI56DSN	Stage-IIIA, 2006-2010, >= 560 kW, diesel,		
SI56DSN	SCR:nee	nh3	-17,03
SV56DSN	Stage-V, >= 2019 , <= 56 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-16,96
SI56DSN	Stage-IIIA, 2006-2010, <= 56 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-16,95
SI56DSN	Stage-I, <= 2001, <= 56 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-16,94
SI56DSN	Stage-IIIB, 2011-2013, >= 560 kW, diesel,		
SI56DSN	SCR:nee	nh3	-16,91
SI560DSN	Stage-I, <= 2001, >= 560 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-16,90
SV560DSN	Stage-V, >= 2019 , >= 560 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-16,74
SI560DSN	Stage-I, <= 2001, >= 560 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-16,72
SIV560DSN	Stage-IV, 2014-2018, >= 560 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-16,68
SI56DSN	Stage-I, <= 2001, <= 56 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-16,58
SII75560DSN	Stage-II, 2002-2005, 75-560 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-16,51
SII56DSN	Stage-II, 2002-2005, <= 56 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-16,48
SII75560DSN	Stage-II, 2002-2005, 75-560 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-16,46
SI75560DSN	Stage-I, <= 2001, 75-560 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-16,46
SI75560DSN	Stage-I, <= 2001, 75-560 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-16,42
SI56DSN	Stage-I, <= 2001, <= 56 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-16,41
SI560DSN	Stage-I, <= 2001, >= 560 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-16,38
SI560DSN	Stage-IIIA, 2006-2010, 75-560 kW, diesel,		
SI560DSN	SCR:nee	nh3	-16,34
SII5675DSN	Stage-II, 2002-2005, 56-75 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-16,23
SII5675DSN	Stage-IIIB, 2011-2013, 75-560 kW, diesel,		
SII5675DSN	SCR:nee	nh3	-16,21
SI75560DSN	Stage-I, <= 2001, 75-560 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-16,19
SI75560DSN	Stage-IIIB, 2011-2013, <= 56 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-16,19
SI5675DSN	Stage-I, <= 2001, 56-75 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-16,17
SI5675DSN	Stage-IIIB, 2011-2013, 75-560 kW, diesel,		
SI5675DSN	SCR:nee	nh3	-16,16
SI75560DSN	Stage-I, <= 2001, 75-560 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-16,13
SI56DSN	Stage-I, <= 2001, <= 56 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-16,13
SI56DSN	Stage-IIIA, 2006-2010, <= 56 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-16,12
SII75560DSN	Stage-II, 2002-2005, 75-560 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-16,11
SI75560DSN	Stage-I, <= 2001, 75-560 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-16,07
SI75560DSN	Stage-I, <= 2001, 75-560 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-16,04
SI56DSN	Stage-I, <= 2001, <= 56 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-16,00
SI75560DSN	Stage-I, <= 2001, 75-560 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-16,00
SV56DSN	Stage-V, >= 2019 , <= 56 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-15,96
SV56DSN	Stage-IIIA, 2006-2010, 75-560 kW, diesel,		
SV56DSN	SCR:nee	nh3	-15,95
SV56DSN	Stage-IIIA, 2006-2010, 75-560 kW, diesel,		
SV56DSN	SCR:nee	nh3	-15,92
SI5675DSN	Stage-IIIB, 2011-2013, 56-75 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-15,91

SI5675DSN	Stage-I, <= 2001, 56-75 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-15,89
SI5675DSN	Stage-III A, 2006-2010, 56-75 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-15,87
SI5675DSN	Stage-III B, 2011-2013, 75-560 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-15,82
SI75560DSN	Stage-I, <= 2001, 75-560 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-15,80
SI5675DSN	Stage-I, <= 2001, 56-75 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-15,77
SI75560DSN	Stage-I, <= 2001, 75-560 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-15,73
SI75560DSN	Stage-I, <= 2001, 75-560 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-15,69
SI56DSN	Stage-I, <= 2001, <= 56 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-15,68
SI75560DSN	Stage-I, <= 2001, 75-560 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-15,66
SI56DSN	Stage-I, <= 2001, <= 56 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-15,60
SI5675DSN	Stage-I, <= 2001, 56-75 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-15,46
SI75560DSN	Stage-I, <= 2001, 75-560 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-15,37
SV56DSN	Stage-V, >= 2019, <= 56 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-15,33
SI56DSN	Stage-I, <= 2001, <= 56 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-15,33
SI56DSN	Stage-I, <= 2001, <= 56 kW, diesel, SCR:nee	nh3	-15,05
SV75560DSJ	Stage-V, >= 2019, 75-560 kW, diesel, SCR:ja	nh3	2587,26
SIV75560DSJ	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR:ja	nh3	2589,74
SIV75560DSJ	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR:ja	nh3	2594,27
SIV5675DSJ	Stage-IV, 2014-2018, 56-75 kW, diesel, SCR:ja	nh3	2597,49
SV75560DSJ	Stage-V, >= 2019, 75-560 kW, diesel, SCR:ja	nh3	2598,74
SV75560DSJ	Stage-V, >= 2019, 75-560 kW, diesel, SCR:ja	nh3	2599,92
SIV75560DSJ	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR:ja	nh3	2606,30
SV5675DSJ	Stage-V, >= 2019, 56-75 kW, diesel, SCR:ja	nh3	2606,55

Randeffecten bij verschilberekeningen

PM

Toevoegen Subsidieregeling sanering varkenshouderijen

Eind 2021 is de release van een nieuwe versie van AERIUS Register (Register 2021), waarin de beschikbare depositieruimte in het stikstofregistratiesysteem (SSRS) geactualiseerd is op basis van de inzichten in AERIUS Calculator 2021. Hierin staat de geactualiseerde ruimte van de maatregelen. Stikstofdepositieruimte die vóór de releasedatum van Register 2021 toebedeeld is aan onherroepelijk definitief vergunde projecten is na actualisatie niet in het nieuwe register beschikbaar, de geactualiseerde ruimte is hiervoor gecorrigeerd. Bevoegde gezagen kunnen vanaf dan ook nieuwe projectaanvragen toevoegen. AERIUS Register 2020 wordt net als eerdere versies gearhiveerd.

Gelijktijdig met de release wordt voor het eerst ruimte uit de Subsidieregeling sanering varkenshouderijen (Srv maatregel) beschikbaar gesteld. De werkzaamheden en planning van de actualisatie en het toevoegen van de Srv maatregel moeten dus goed op elkaar worden afgestemd. Deze Srv maatregelruimte wordt berekend op basis van de nieuwe Calculatorversie (C2021) en hoeft daarom niet geactualiseerd te worden.

Van circa 83 varkenshouderijen die deelnemen aan de regeling is de vergunde gerealiseerde capaciteit bepaald door middel van de inzet van een extern bureau. Met deze resultaten kan spoedig door RIVM een maatregel aangemaakt en gevuld worden.

Tussen DGS en RIVM worden afspraken gemaakt t.b.v tijdige oplevering van de beschikbare depositieruimte uit de Srv maatregel, waarbij de processen rondom de actualisatie en dit project op goede onderlinge afstemming kunnen rekenen.

Er kan pas ruimte uit Srv (en dus geactualiseerd Register) gebruikt worden voor te verlenen vergunningen wanneer zowel de verantwoordingsdocumenten van Srv, als de ecologische onderbouwing als de gewijzigde RNb beschikbaar zijn.

Verdeling ruimte SRV

PM

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
 5.1.2.e @minienw.nl; 5.1.2.e @nvm.nl; 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e @minbzk.nl; 5.1.2.e @tauw.com; 5.1.2.e
 @minienw.nl; 5.1.2.e
Onderwerp: Stukken technische werkgroep donderdag 3 februari 2022
Datum: dinsdag 1 februari 2022 17:19:23
Bijlagen: [Conceptverslag technische werkgroep 27-1-2022.docx](#)
[Afronding beleidskeuzes Q1 2022.pptx](#)
[Conceptnotitie verdeling depositieruimte in SSRS.docx](#)
[Taken bij Register.docx](#)

Hierbij de agenda voor donderdag 3 februari a.s.

Agenda

1. Welkom en agenda
2. Conceptverslag en acties (bijlage)
3. Mededelingen
  - a. Afgewezen projecten
  - b. Proces pakket van eisen (bijlage ter info)
4. Actualisatie Register 2021
  - a. Toevoegen Srv aan SSRS (bijlage)
5. Veranderproces
  - a. Takenoverzicht Register (bijlage)
6. Rondvraag

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

.....
Programma Directoraat Generaal Stikstof

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-passage-O

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
 T: + 5.1.2.e
 E:: 5.1.2.e @minezk.nl

Aanwezig: maandag t/m donderdag

.....

Naam	Actie
5.1.2.e	Kijken of er sprake is van randeffecten bij verschilberekeningen bij de Srv
5.1.2.e	Nagaan of tussen nu en oktober TB genomen gaan worden die ruimte zullen vragen in het SSRS
5.1.2.e	Nagaan wat het verwachte aantal meldingen is die geactualiseerd zullen moeten worden in oktober
5.1.2.e	Nagaan bij 5.1.2.e verschil tussen randeffecten bij actualisatie verleende vergunningen versus nieuwe vergunningen
5.1.2.e	Nagaan of bij de actualisatie stikstofbanken wordt uitgegaan van de methode volledige herberekening
Termijnagenda	
Februari	agenderen terugboeken bouwphase
10 februari	Beleidsverantwoording Srv
Februari	Lessons learned adhv casus schalingsfactoren (actie 5.1.2.e)
April	agenderen actualisatie oktober 2022

Agenda

1. Welkom en agenda
2. Conceptverslag en acties (bijlage)
3. Mededelingen
4. Actualisatie Register 2021
  - a. Concept verantwoordingsrapportage (bijlage)
  - b. Toevoegen Srv aan SSRS (bijlage)
  - c. Afgewezen projecten
5. Actualisatie Register 2022
  - a. Scope (bijlage)
  - b. Planning (bijlage)
6. Veranderproces
  - a. Takenoverzicht Register (bijlage)
7. Rondvraag

Aanwezig: 5.1.2.e

Afwezig: 5.1.2.e

1. Welkom en agenda

- 5.1.2.e deelt mee dat vandaag 5.1.2.e zijn laatste werkdag is, 5.1.2.e
- 5.1.2.e neemt 5.1.2.e waar en zal tot half 11 aanwezig zijn.

2. Conceptverslag en acties

- Het conceptverslag van vorige week wordt ongewijzigd vastgesteld.
- De acties worden nagelopen en zo nodig aangepast.

3. Mededelingen

Stand van zaken en proces LSV:

5.1.2.e koppelt terug hoe het besluitvormingsproces van de LSV er op de korte termijn uit ziet:

- 28 januari Directeuren Overleg
- 3 februari DG Overleg

De ministers worden geïnformeerd met het ambtelijke advies. Naar aanleiding hiervan zal een politieke afweging worden genomen.

4. actualisatie 2021

a. Concept verantwoordingsrapportage

5.1.2.e doet het voorstel om het verantwoordingsrapportage 2020 als basis te gebruiken. 5.1.2.e zegt toe deze erbij te pakken en de relevante passages in dit document toe te voegen. 5.1.2.e vraagt aan eenieder om te toetsen op volledigheid van onderwerpen (nog niet op inhoud). 5.1.2.e wil deze rapportage voorleggen aan de stuurgroep met een toelichting over de methode en uitgangspunten van de actualisatie Register 2021.

b. Toevoegen Srv aan SSRS

5.1.2.e licht de conceptnotitie toe. De depositieruimte van Srv in het SSRS wordt verdeeld over de doelen MIRT, woningbouw en meldingen. Voordat de depositieruimte aan deze doelen kan worden toegekend is er depositieruimte nodig voor het sluiten van de boekhouding en het oplossen van rode hexagonen agv de Lsv-maatregel (conform ecologische onderbouwing van december 2020)

In het stuk wordt niet ingegaan over hoe je vanuit vergunning de ruimte hebt bepaald. Hier is een apart document van.

Nog niet iedereen heeft de notitie kunnen lezen. De notitie zal opnieuw geagendeerd worden aanstaande donderdag. Eventuele reacties kunnen uiterlijk dinsdag worden aangeleverd. Er komt een tweede reactie mogelijkheid.

c. Afgewezen projecten en randeffecten verschilberekening

5.1.2.e heeft een mail nagezonden met hierin een terugkoppeling van het gesprek met RIVM. Hierin zijn twee onderwerpen besproken:

1. mogelijke randeffecten bij de actualisatie in het SSRS
  - Er zijn 25 woningbouwprojecten met een verschilberekening waarbij waarschijnlijk randeffecten optreden.
  - In de resultaat gml's woningbouw is geen sprake van verschilberekeningen en is dus momenteel geen actie op nodig.
  - De beleidslijn zou kunnen zijn:
    - o extra tekorten door randeffecten worden zwarte hexagonen. Immers het gaat om definitieve projecten. En deze worden ingeboekt.
    - o extra opbrengsten agv randeffecten worden NIET meegenomen en dus worden deze waarden op nul gezet.

Er wordt afgesproken dat 5.1.2.e navraag doet bij 5.1.2.b of er een verschil zit tussen randeffecten bij al verleende vergunningen versus nieuwe vergunningen.

2. Hoe om te gaan met afgewezen projecten in Register, moeten deze blijven staan en zo ja, hoe?
  - Huidige situatie is dat in Register staat dat een project is afgewezen zonder de reden waarom.
  - VTH heeft aan gegeven inzicht te willen houden in de afgewezen projecten, omdat deze
    - a. juridisch van belang zijn in de volgorde waarin is vergund (ze beïnvloeden elkaar)
    - b. omdat inzicht in de oorspronkelijk aanvraag wenselijk is.
  - Voorstel RIVM om voorafgaand aan de actualisatie een Excel overzicht op te leveren van alle projecten, inclusief datum, status etc. Deze informatie is dan beschikbaar, maar hoeft niet geactualiseerd te worden.
  - Terugvaloptie is om alle aanvragen te laten staan en dat de afgewezen projecten (daarmee automatisch) een geactualiseerde PDF krijgen (risico's onduidelijkheid voor gebruikers en meer werk RIVM)
  - Bovenstaande opties worden voorgelegd aan VTH.

5. Actualisatie Register 2022

a. Scope

5.1.2.e licht de meegezonden concept notitie toe. Het doel is om de actualisatie 2022 af te bakenen met een taakverdeling, uitgangspunten en planning.

Er wordt afgesproken dat 5.1.2.e nagaat bij 5.1.2.e (eventueel via de Beleidsgroep) of bij de actualisatie stikstofbanken wordt uitgegaan van de methode volledige herberekening.

Allen wordt gevraagd hun opmerkingen aan 5.1.2.e toe te sturen. Het stuk wordt vervolgens verder gebracht via de beleidsgroep.

b. Planning

Er is een eerste aanzet tot een planning gedeeld. Deze zal in een volgend stadium ook gedeeld worden met de Beleidsgroep voor een check op de implicaties voor de praktijk.

6. Veranderproces

Dit onderwerp wordt verdaagt naar volgende week.

7. Rondvraag

Er zijn geen punten voor de rondvraag.

PvE Nieuwbouw Register

Opgave beleidskeuzes van afronding

5.1.2.e

– 31 januari 2021

Ontwikkeling Pakket van Eisen – terugblik / overview

➤ Q1-2 2021

- Vraagarticulatie op hoofdlijnen (provincies, diverse rijkspartijen)
- Basispakket uitgewerkt in document PvE
- Samen met PvA afgehecht in de stuurgroep (juli '21)

➤ Q3 2021

- Verdere inhoudelijke uitwerking in multidisciplinaire subgroepjes
- Separaat spoor verkenning wensen IenW en integratie in totaal
- Prototype-traject input op proces-flow t.b.v. UI

➤ Q4 2021

- Voorstellen naar beleidstafel

Ontwikkeling Pakket van Eisen – terugblik / conclusies

- IenW en provincies hebben de vraag voldoende helder en hebben andere belangen gezien de aard van projecten en daarmee samenhangende verschillen in werkwijze. -> Uitgangspunt: differentieren in methode van actualisatie, resultaatbestanden. Nog uitwerken hoe uitwisseling tussen banken mogelijk is.
- Vraagarticulatie DGS en overige rijkspartijen is nog onvoldoende (wat moet NBR kunnen en in belang van deze partijen?)
- Beleidsafstemming tot nu toe:
  - **Toevoegen maatregelruimte en uitwisseling tussen banken en prioritering:** geen bezwaren op gekomen. Maar onduidelijk of dit nu voldoende doorleeft is?
  - **Herleidbaarheid:** veel onduidelijkheid in definities. Verschillen naar verwachting niet principieel van aard.

Ontwikkeling Pakket van Eisen – planning Q1 2022

Indicatief

Onderwerp	inhoudelijk voorbereiding	Beleidsafstemming
Herleidbaarheid	Notitie aanpassen	Eind januari
Actualisatie / conversie	Nog differentieren.	Begin februari
Zichtjaren	Differentieren en uitwerken	Eind februari
Status en houdbaarheidstermijn maatregelen, status van projecten	Uitwerken	Begin maart
Aangepaste hexagonen in aanvraag	Uitwerken	Begin maart
Overige punten	Uitwerken	Begin maart

Actuele planning staat op [sharepoint Planning PvE](#)

Doel traject

- Doel PvE algemeen:
  - komen tot een technisch en functioneel pakket van eisen op basis waarvan RIVM een opdracht kan aannemen in termen van tijd en geld
  - dat aansluit bij de gemaakte architectuur keuzes door RIVM
  - Waarin de majeure beleidskeuzes (in zoverre van invloed op de techniek) tussen opdrachtgevende partijen zijn vastgelegd.
- Planning afronding PvE:
  - Afhechten beleidskeuzes Q1
  - Aansluitend oplevering document en
- Randvoorwaarde
  - Voldoende inhoudelijke en beleidsmatig afgestemde input
  - Voldoende inhoudelijke en technisch / architectonisch afgestemde input RIVM

- In de tijd:
  1. Voorbereiden per onderwerp in 2 sessies in sub-groepjes (net als in 2021)
  2. Concept Notitie opstellen
  3. Afstemmen met counterpart van beleidsgroep in beleidswerkgroep
  4. Definitieve notitie
  5. Bespreking in beleidsgroep en keuze uit opties
  6. Afhechten (of itereren) in SG VTH

Werkt voor provincies

Conceptnotitie verdeling depositieruimte Srv in SSRS, Register 2021

Inleiding

De depositieruimte van de Subsidieregeling sanering varkenshouderijen in het stikstofregistratiesysteem (SSRS) zal, opgedeeld in de zichtjaren 2022 en 2030, moeten worden verdeeld over de doelen MIRT, woningbouw en meldingen. Voor de verdeling van de depositieruimte over deze doelen is een verdeling nodig die technisch vertaald zal moeten worden naar Aerius Register. Over de wijze van verdeling van de maatregelruimte moeten nog afspraken worden gemaakt. In deze notitie wordt een voorstel gedaan.

In Register wordt depositieruimte in het systeem geplaatst d.m.v. een rekenbestand (gml maatregel), voor de ruimtebehoefte geldt hetzelfde (gml projecten). Technisch gezien zijn er weinig beperkingen. De keuze die in de techniek wordt gemaakt hangt samen met de manier van boekhouding: hoe gedetailleerder de verdeling van ruimte in Register, hoe complexer de boekhouding (en andersom). De wijze van boekhouding is voornamelijk een beleidsmatige keuze.

Verdeling depositieruimte

In het SSRS wordt depositieruimte opgenomen van maatregelen. De maatregelruimte is nodig voor de doelen MIRT, woningbouw en meldingen. Op dit moment zit er alleen maatregelruimte in van de Lsv-maatregel. In Register 2021 wordt voor het eerst maatregelruimte geplaatst van de Srv-maatregel. Voordat de depositieruimte aan voornoemde doelen kan worden toegekend, is er depositieruimte nodig voor het sluiten van de boekhouding van 2021 en voor het oplossen van rode hexagonen t.g.v. de Lsv-maatregel (conform ecologische onderbouwing van december 2020).

Aftrekposten

Om de depositieruimte te bepalen die in Register 2021 benut kan worden voor voornoemde doelen, moeten eerst de volgende exercities in deze volgorde worden uitgevoerd:

1. Afboeken van depositieruimte t.b.v. het afsluiten van de boekhouding 2020/2021
2. Afboeken van depositieruimte t.b.v. oplossen rode hexagonen;
3. Afboeken van depositieruimte t.b.v. oplossen van zwarte hexagonen;

Afsluiten van de boekhouding

De wijze van afsluiting van de boekhoudjaren hangt af van diverse factoren. De introductie van de rekengrens op 9 juli 2021 en het besluit om de Lsv-maatregel al dan niet te continueren, hebben hier een grote impact op.

- Het al dan niet continueren van de Lsv-maatregel heeft een grote impact op het sluiten van de boekhouding van het jaar 2020 en 2021. Afhankelijk van de keuze zal er meer of minder ruimte van de Srv-maatregel nodig zijn om de boekhouding sluitend te krijgen. Vervolgens zal wat aan maatregelruimte overblijft kunnen worden ingeboekt als depositieruimte in Register 2021.
- Door verschillen in Register 2020 en 2021 en de introductie van de 25km rekenafstand zullen de uitkomsten na doorrekening van Register 2021 wezenlijk verschillen van die van Register 2020. Door de verschillen in Register 2020 en 2021 kunnen de resultaten niet zomaar met elkaar worden vergeleken danwel verrekend. Een en ander hangt ook af wanneer welke maatregelruimte al is afgeboekt.

- Vraag is hoe je benodigde LSV ruimte (rode hexagonen) gaat actualiseren als je LSV niet meer gaat gebruiken
  - Vast getal (cf 2020 ecologische onderbouwing) nemen
  - herberekenen / schalen? Maar op basis waarvan dan

Mogelijke oplossingen zijn:

- Opnieuw doorrekenen van maatregelen en projecten in R2020 t.b.v. afsluiten van de boekhoudjaren 2020 en 2021. Vervolgens het resultaat hiervan gebruiken t.b.v. herberekening van maatregelen en projecten in R2021.
- Werken met schalingsfactoren. De vraag is dan hoe en op basis van welke informatie schalingsfactoren moeten worden vastgesteld. Dit dient nog te worden uitgewerkt.

Vervolgens zijn er twee mogelijkheden om deze aftrekposten in Register te verwerken:

- Voor elke aftrekpost een gml-bestand in Register opnemen die de depositieruimte inneemt die nodig is voor de aftrekpost. Het voordeel is dat je alle informatie op een plek hebt (in Register), het nadeel is dat de boekhouding onoverzichtelijk wordt.
- De aftrekposten vooraf van de beschikbare depositieruimte afboeken en het resultaat van deze som als gml-bestand in Register opnemen. Het voordeel daarvan is dat in Register ook alleen de actuele beschikbare depositieruimte is opgenomen en de jaarlijkse boekhouding eenvoudiger is af te sluiten. De afsluiting van de boekhouding dient dan wel navolgbaar en zorgvuldig te worden verantwoord.

Projectruimte

De depositieruimte die vervolgens overblijft wordt als volgt in het SSRS geplaatst:

- Maatregelruimte t.b.v. doelen MIRT- en woningbouwprojecten
  - o Zichtjaar 2022
  - o Zichtjaar 2030
- Maatregelruimte t.b.v. doel meldingen
  - o Zichtjaar 2022
  - o Zichtjaar 2030

Vanwege de afgesproken prioritering wordt de maatregelruimte in eerste instantie gebruikt voor MIRT- en woningbouwprojecten. De depositieruimte die, na aftrek van de depositieruimte t.b.v. MIRT en woningbouw, overblijft, gaat naar meldingen. Het voordeel is dat tegemoet wordt gekomen aan de prioritering, bovendien zal er geen snijverlies optreden. Het nadeel van deze werkwijze is dat de vulling voor meldingen afhankelijk is van de vulling voor MIRT- en woningbouw. Dit risico kan ondervangen worden door bijvoorbeeld onderverdeling naar rato of naar behoefte. Het nadeel daarvan is dat wordt voorbijgegaan aan de besloten prioritering en dat er altijd sprake zal zijn van snijverlies. Er zal dan vervolgens moeten worden nagedacht over hoe de overgebleven maatregelruimte vervolgens wordt besteed.

Bij de release van Register 2021 is waarschijnlijk nog niet alle depositieruimte van de Srv beschikbaar. Bovendien moet er nog andere, aanvullende maatregelruimte beschikbaar komen uit andere maatregelen (MGO, walstroom) om alle MIRT- en woningbouwprojecten en de meldingen te realiseren/legaliseren. Ook die maatregelruimte is nog niet beschikbaar. Zolang dit het geval is zal een verdeling moeten worden gemaakt van de reeds beschikbare maatregelruimte. De verwachting is dan ook dat in eerste instantie onvoldoende depositieruimte voor meldingen beschikbaar zal zijn.

Daarnaast moet rekening worden gehouden met een mismatch in beschikbare ruimte en behoefte. Zo is er bijv. veel depositieruimte beschikbaar in Noord Brabant, de grootste behoefte vanuit woningbouw ligt echter in Noord- en Zuid-Holland. Voor meldingen wordt een optimalisatietool ontwikkeld om de behoefte zo goed mogelijk op de beschikbare ruimte af te stemmen. Een suggestie is om zo'n tool ook te ontwikkelen voor de andere doelen (of de tool voor meldingen uit te breiden).

Proces

- De vulling van SSRS vindt plaats op basis van een wijziging van de Regeling Natuurbescherming waarin de beschikbaar komende ruimte wordt vastgesteld. Per jaar kan conform de vaste verandermomenten ieder kwartaal een regelingswijziging in werking treden, dit betekent dan ook dat in principe 4 keer per jaar het SSRS met maatregelruimte kan worden gevuld.
- Het moment van vulling van het SSRS hangt daarnaast af van het moment dat er maatregelruimte beschikbaar is en geschikt is voor het plaatsen in SSRS.
- RIVM heeft aangegeven dat het maken van de gml's in principe weinig tijd kost. Wanneer het in de actualisatie van Register wordt meegenomen kan dit zelfs zonder tijdsverlies in dat proces worden meegenomen.

Afweging

In principe is het verwerken van de maatregelruimte en projectruimte in Register technisch gezien eenvoudig. De manier waarop dat moet gebeuren is afhankelijk van keuzes in de wijze van (afsluiting van de) boekhouding en verdeling van de maatregelruimte. Hierin zullen dan ook eerst keuzes moeten worden gemaakt.

Het heeft de voorkeur om de boekhouding jaarlijks af te kunnen sluiten. Daarom heeft een actuele vulling van maatregelruimte de voorkeur. Het afsluiten van het vorige boekhoudjaar vindt dan plaats buiten SSRS.

Besloten is om de verdeling van depositieruimte uit te voeren naar prioritering in de volgorde van MIRT-, woningbouw en meldingen. Het heeft dan ook de voorkeur de depositieruimte op deze wijze in SSRS te verdelen. Op deze manier wordt voorkomen dat er snijverlies optreedt.

Taken bij Register

Om te komen tot een nieuwe organisatievorm rond Aeries ('Governance') voor Register, is het handig om te inventariseren welke taken er gezien worden rond inrichting en beheer van Register.

Op basis van deze takenanalyse kan gezien worden in welke groep welke taken belegd kunnen worden.

Beleidsdoel:

- Verlenen van vergunningen met gebruik van Aeries Register

Instrument:

- Via Aeries Register en/of bank

Vraag:

Gaan we uit van een beleidsinstrument of alleen van de technische toepassing (en de verantwoording daarvan)?

Cluster 0:

- Coördinatie en samenhang beleidsinstrument(en) in register
- Relatie en afhankelijk met onderliggende databronnen (als Connect / Calculator/...)
- Visie ontwikkeling Register
- Transparantie en publieke verantwoording van keuzes en werking van de bank(en)

Cluster 1: Instellen nieuwe bank of uitbreiden ruimte bestaande bank

- Politiek bestuurlijk besluit instellen bank en vrijmaken ruimte, incl doelen
- Ruimte ecologisch beschikbaar maken en verantwoorden
- Ruimte beleidsmatig verantwoorden
- Ruimte technisch inboeken
- Juridisch regelen dat ruimte uitgegeven kan worden
- Bij toevoegen nieuwe doelen: depositiekenmerken en afboeking technisch mogelijk maken
- (Nieuwe) maatregelruimte duiden (en dan opnieuw vorige punten langslopen)
- Implementeren en inregelen VTH / vergunningverleners kunnen bank gebruiken
- Uitwerking hoe werkt (deze) bank voor VTH gebruikers
- ...

Cluster 2: Gebruik van (bestaande) bank

- Prioriteringstool(s) beschikbaar hebben
- VTH wensen (aanpassing, vergemakkelijken werk) in beeld en ingeregeld bij uitvoering
- Pdf aanpassen / ...
- Actualisatie coördineren

- Afsluiten maatregelruimte, opheffen van een bank
- Verantwoorden gebruik ruimte (juridisch, ...)
- Beheer van de bank (dagelijkse Q&A's)
- Ecologische onderbouwing (en technische implementatie)
- Juridische verankering (Regeling etc)
- ...

Cluster 3: Actualisatie Register / banken coördineren / uitvoeren

- Scope bepalen
- Methode van actualisatie Register bepalen
- Rollen en taken bij actualisatie bepalen (uitgaande van formele taak)
- Communiceren met vergunningaanvragers en bestuurder
- Open data en impact analyse
- Verantwoorden (beleids)uitgangspunten actualisatie, zonodig ook actualiseren verantwoordingsdocumenten, factsheets en release notes
- Zwarte hexagonen
- Technisch beheer
- Functioneel beheer
- Beleidsmatig beheer (is nu niet belegd)
- ...

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Nota van antwoord zienswijze legalisatieprogramma PAS meldingen
Datum: woensdag 2 februari 2022 10:41:01

3

Ha collega's,

Team meldingen heeft in het kader van het legalisatieprogramma PAS meldingen een aantal zienswijzen binnengekregen. Hierin staat ook een vraag over de transparantie van het SSRS. Zie onder;

Om de meldingen legaal te maken wordt er gebruik gemaakt van het SSRS systeem. LTO Nederland heeft samen met andere agrarische partijen altijd gepleit voor een dergelijk systeem. Het is correct dat dit ingevoerd is. Waar het tot nu toe aan ontbreekt is de transparantie van het systeem. Dat is juridisch noodzakelijk en maatschappelijk gewenst. Het is niet openbaar waar stikstof in het systeem vandaan komt en waar het naar toe gaat. Dat is in onze ogen onwenselijk. We vinden het belangrijk dat dit inzichtelijk wordt gemaakt. Dat hoeft van ons betreft niet op adresniveau maar uit welke deelsector en regio het vandaan komt en naar welke deelsector en regio het heen gaat.

Ik zit te denken aan een antwoord in de volgende richting:

- Beperkt aantal maatregelen en doelen in het SSRS
- Publieke inzage mogelijk via open data
- Generieke rekenafstand beperkt uitgifte van ruimte over grotere afstanden

Fijn als jullie mee kunnen denken! Het is de bedoeling dat maandag de complete lijst in het DT ligt, daarom streef ik ernaar om morgen een antwoord aan te leveren.

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Agenda en stukken DT 7 februari 2022
Datum: zondag 6 februari 2022 10:13:15
Bijlagen: [2.2 - Legalisatieprogramma PAS meldingen 3feb \(2\).docx](#)

Bij 2.2. was per abuis een verkeerd stuk toegevoegd. Hierbij het juiste stuk.

Groeten

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 4 februari 2022 11:53
Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>
Onderwerp: Agenda en stukken DT 7 februari 2022

Beste collega's,

Hierbij ontvangen jullie ter informatie de stukken van de DT-agenda van a.s. maandag

Groeten

5.1.2.e

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Programma DG Stikstof
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag
E-mail: 5.1.2.e @minInv.nl
T: + 5.1.2.e
-

Legalisatieprogramma PAS-meldingen

4a

28-2-2022

Inhoud

1.	Inleiding	3
1.1.	Leeswijzer	3
1.2.	Wettelijke basis legalisatieprogramma	3
1.2.1.	Relatie met het programma stikstofreductie en natuurverbetering	4
2.	Depositieruimte voor legalisatie PAS meldingen	5
2.1.	Bronmaatregelen	5
2.2.	Stikstofregistratiesysteem.....	6
3.	Aanpak PAS-meldingen	7
3.1.	Verificatie	8
3.2.	Toestemmingsverlening voor PAS-meldingen	10
3.2.1.	Intern salderen	10
3.2.2.	Gebruik van bronmaatregelen voor vergunningverlening	10
3.3.	Prioritering	11
3.4.	ADC toets.....	12
4.	Monitoring programma en participatie.....	13
4.1.	Governance programma	13
4.2.	Financiële afspraken.....	13
4.3.	Monitoring en rapportage.....	13
4.4.	Participatie bij totstandkoming legalisatieprogramma	14
	Bijlage 1. Visuele weergave ruimtelijke puzzel	15

1. Inleiding

Tijdens het Programma Aanpak Stikstof (PAS) dat op 1 juli 2015 in werking trad, konden initiatiefnemers met een beperkte stikstofdepositie onder voorwaarden volstaan met een melding onder de Wet natuurbescherming (Wnb). Het programma was bedoeld om toestemmingverlening voor activiteiten die stikstofdepositie veroorzaakte door te zetten en om de lasten van de initiatiefnemers van die activiteiten te verlichten. Initiatiefnemers (van alle typen activiteiten) die niet meer dan 1 mol depositie per jaar veroorzaakten op stikstofgevoelige natuur hadden geen natuurvergunning voor stikstofdepositie meer nodig¹. Initiatiefnemers die meer depositie veroorzaakten konden een vergunning krijgen met ontwikkelingsruimte uit het PAS. Dat kon omdat voor alle stikstofdepositieruimte beschikbaar tijdens het PAS een passende beoordeling was gemaakt waaruit bleek dat die depositie de natuur niet aantastte. Hierdoor was een groot deel van de activiteiten vrijgesteld van de vergunningplicht en was het dus niet meer nodig om per individuele activiteit een beoordeling te maken. Van de vergunningplicht vrijgestelde agrarische activiteiten en activiteiten in de industrie en mobiliteit die meer dan 0,05 mol depositie per jaar veroorzaakte op stikstofgevoelige natuur waren meldingsplichtig².

Met de PAS uitspraak van 29 mei 2019³ oordeelde de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (RvS) dat de passende beoordeling die ten grondslag lag aan het PAS in strijd was met de Europese Habitatrichtlijn. De RvS oordeelde daarom dat de vrijstelling van de vergunningplicht niet langer gold. Als gevolg hiervan hebben de initiatiefnemers die onder het PAS vrijgesteld waren van de vergunningplicht, waarvan sommige een melding hadden gedaan, nu alsnog een vergunning nodig.

De uitspraak van de RvS en daarmee de ongeldigheid van het PAS heeft voor veel zorgen en onrust gezorgd bij de initiatiefnemers. Ze hebben onder het PAS gedaan wat de overheid van ze verwachtte en toch bevindt een deel van deze initiatiefnemers zich in een illegale situatie. Een hele vervelende situatie die eraan kan bijdragen dat ondernemers niet kunnen verduurzamen, extensiveren, groeien of hun bedrijf kunnen overdragen. Initiatiefnemers zonder een adequate vergunning krijgen mogelijk geen financiering van hun banken voor investeringen en voelen daarnaast de druk van dreigende handhavingsverzoeken.

Het Rijk en de provincies voelen zich samen verantwoordelijk voor het oplossen van deze situatie. De opdracht voor het legaliseren van deze activiteiten is opgenomen in de Wet natuurbescherming. Het legalisatieprogramma zal in de loop van 2022 worden gewijzigd om de aanpak voor het legaliseren van de meldingsvrije activiteiten toe te voegen. Met het inwerkingtreden van het programma t is de looptijd van drie jaar gestart.

1.1. Leeswijzer

Dit document is opgedeeld in vier delen. Hoofdstuk 1 beschrijft het onderwerp en het juridisch kader. Hoofdstuk 2 beschrijft hoe de beschikbare ruimte voor vergunningverlening wordt georganiseerd en hoe de registratie voor deze bronmaatregelen in elkaar steekt. Hoofdstuk 3 bevat de wijze van vergunningverlening van de PAS-meldingen, zoals deze tot nu toe is vastgesteld door Rijk en provincies. Hoofdstuk 4 beschrijft de governance, de financiële afspraken, het participatieproces en de wijze van monitoring en rapportage van het programma.

1.2. Wettelijke basis legalisatieprogramma

Zoals genoemd, ligt de Wet natuurbescherming (Wnb) ten grondslag aan het legalisatieprogramma. De artikelen 1.13a, 1.13b en 1.13c van de Wnb bevatten de wettelijke opdracht voor de minister van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) en de provincies om samen zorg te dragen voor het

---

¹ Op het moment dat 95% of meer van de depositieruimte die was gereserveerd voor activiteiten onder de grenswaarde was benut, werd de grenswaarde automatisch verlaagd naar 0,05 mol/ha/jaar. Deze verlaging was niet van toepassing op projecten die betrekking hadden op een hoofdweg, een hoofdvaarweg of de scheepvaartfunctie, omdat hiervoor apart ontwikkelingsruimte was gereserveerd.

² Als de grenswaarde was omgeklapt hadden alle initiatiefnemers een vergunning nodig vanaf 0,05 mol/ha/jr, en was er dus ook geen meldplicht meer voor die activiteiten. De grenswaarde kon niet omklappen voor bovenstaande uitzonderingen; hoofdweg of scheepvaartfunctie. Daarvoor gold dus altijd een grenswaarde van 1 mol/ha/jr, en een meldingsplicht tussen de 0,05 en 1 mol/ha/jr.

³ ECLI:NL:RVS:2019:1603

legaliseren van projecten of activiteiten waarvoor ten tijde van het PAS 2015–2021 geen natuurvergunning nodig was vanwege hun geringe stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. In de wet is opgenomen dat het legalisatieprogramma voor zowel de PAS-meldingen als de meldingsvrije activiteiten geldt. Het legalisatieprogramma voor de PAS-meldingen geeft aan op welke wijze er alsnog toestemming kan worden verleend voor vergunning plichtige activiteiten. Daarnaast kan worden geconstateerd dat geen toestemming nodig is omdat significante gevolgen zijn uitgesloten.

In de wet is ook opgenomen dat er monitoring en indien nodig bijsturing plaatsvindt van de bronmaatregelen die nodig zijn om vergunningverlening mogelijk te maken. Hieronder wordt beschreven hoe invulling wordt gegeven aan de rapportage van de provincies aan het ministerie van LNV en hoe het ministerie van LNV vervolgens rapporteert aan de Tweede Kamer.

De basis voor het verlenen van vergunningen met behulp van stikstofruimte uit het Stikstofregistratiesysteem (SSRS) wordt geregeld in de Regeling natuurbescherming. Op 10 januari 2022 is de Regeling natuurbescherming gepubliceerd waarin is geregeld dat meldingen via het Stikstofregistratiesysteem uitgegeven kunnen worden. Ook is nu geregeld dat stikstofruimte uit de Subsidieregeling sanering varkenshouderijen aan het SSRS wordt toegevoegd en is het vervolgens mogelijk om deze ruimte ten behoeve van vergunningen voor PAS meldingen uit te geven. Als andere bronmaatregelen aan het SSRS worden toegevoegd, zal hiervoor opnieuw de ministeriële regeling worden aangepast.

1.2.1. Relatie met het programma stikstofreductie en natuurverbetering

De Wnb bevat ook de eis dat er een programma stikstofreductie en natuurverbetering komt. In het programma stikstofreductie en natuurverbetering staan maatregelen voor het verminderen van de stikstofdepositie op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, voor het behalen van de omgevingswaarden en voor het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen voor de stikstofgevoelige habitats of het voorkomen van verslechtering. Er is geborgd dat de effectiviteit van deze maatregelen verzekerd is. De effecten van sommige bronmaatregelen worden zowel ingezet voor het terugdringen van de omvang van de depositie als voor het legaliseren van meldingen. Daarbij is geborgd dat dezelfde effecten niet dubbel worden ingezet.

2. Depositieruimte voor legalisatie PAS meldingen

Om de activiteiten van PAS-meldingen te kunnen legaliseren is een aantal zaken nodig. Allereerst moet er stikstofruimte zijn. Dit wordt geborgd door het nemen van bronmaatregelen. Daarnaast moet geregeld zijn dat de ruimte uit de bronmaatregelen ook kan worden uitgegeven aan het legaliseren van de activiteiten van de PAS-meldingen. Hiervoor wordt het SSRS gebruikt. Omdat stikstofruimte schaars is, zijn er afspraken gemaakt over in welke volgorde de ruimte uit het SSRS mag worden uitgegeven. Tot slot moet helder zijn hoe beoordeeld wordt of en wanneer een PAS melder de vergunning krijgt. Dit laatste wordt in hoofdstuk 3 toegelicht.

2.1. Bronmaatregelen

Het Rijk is verantwoordelijk voor het nemen van de bronmaatregelen die de depositieruimte moet gaan leveren voor de PAS-meldingen. De verwachting is dat er voor het legaliseren van de PAS-melders gemiddeld 11 mol/ha/jr nodig is.

De Subsidieregeling sanering varkenshouderijen (Srv), de Regeling provinciale aankoop veehouderijen nabij natuurgebieden (Rpav) en de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) zijn maatregelen die onder andere voor het legaliseren van de meldingen worden ingezet. Dit zijn beëindigingsregelingen en opkoopregelingen voor veehouders die willen stoppen.

De Srv was oorspronkelijk primair gericht op het verminderen van geuroverlast van varkenshouderijen in veedichte gebieden. Vanuit de regeling kunnen varkenshouders aanspraak maken op subsidie als zij overgaan tot onomkeerbare sluiting van een varkenshouderijlocatie en op die locatie tevens stoppen met het houden van andere diersoorten die bij intensieve veehouderij gehouden kunnen worden. Vereiste is dat alle daarmee verband houdende vergunningen zijn ingetrokken. In november 2019 zijn extra middelen voor de Srv beschikbaar gesteld mede met het oog op reductie van stikstofbelasting. De Srv is de eerste regeling die ruimte kan leveren voor het legaliseren van de PAS-melders. De ruimte uit de Srv wordt ingeboekt in het SSRS en is eerst bedoeld ten behoeve voor vergunningverlening van woningbouw(projecten) en 7 grote infrastructurele MIRT⁴ projecten. Als blijkt dat niet alle ruimte voor deze projecten nodig is, kan de resterende ruimte (restruimte) worden uitgegeven aan PAS-melders.

De Lbv zal ervoor zorgen dat er in een groot deel van Nederland stikstofruimte vrij komt. Deze regeling is gemaakt voor alle veehouders (in de sectoren pluimveehouderij, rundveehouderij en varkenshouderij). Doordat de Lbv voor een stevige reductie van stikstofdepositie moet gaan zorgen, is de verwachting dat daarmee een groot gedeelte van de PAS-melders gelegaliseerd zal kunnen worden. De Lbv zal in twee tranches gepubliceerd worden en bij elke tranche kunnen ondernemers zich inschrijven als ze voldoen aan de criteria. Voor het legalisatieprogramma is tranche 1 relevant, tranche 2 levert niet tijdig depositieruimte op. De verwachting is dat de Lbv totaal **PM** 16-35 mol/ha/jr gaat opleveren.

De Rpav moet ervoor zorgen dat rondom Natura 2000-gebieden gericht boerenbedrijven kunnen worden aangekocht die voor piekbelasting⁵ zorgen op Natura 2000-gebieden. Dit kunnen bijvoorbeeld bedrijven zijn die direct naast een stikstofgevoelig natuurgebied liggen. De Rpav wordt in drie tranches gepubliceerd. De verwachting is dat de drie tranches van de Rpav **PM** 9 mol/ha/jr gaan opleveren. Bij de tweede en derde tranche van de Rpav wordt de provincies gevraagd heel gericht de piekbelasters uit te kopen die ervoor zorgen dat natuurbehoud, -herstel en -verbetering kan plaatsvinden en die daarna ook maximaal bijdragen aan het scheppen van ruimte voor woningbouw en MIRT-trajecten en het legaliseren van meldingen. Onderstaand schema (figuur 1) bevat een planning van drie maatregelen.

---

⁴ Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport

⁵ Piekbelasters zijn voor de maatregel gerichte aankoop veehouderijlocaties met de hoogste stikstofdepositie op stikstofgevoelige Natura 2000-gebied.

Omschrijving	2021				2022				2023				2024				2025				2026			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
MGO tranche 1																								
MGO tranche 2																								
MGO tranche 3																								
Lbv tranche 1																								
Lbv tranche 2																								

Legenda	
Ontwerp en voorbereiding	
Uitvoering	
Opbrengsten komen beschikbaar	

Figuur 1: schematische weergave tijdsverloop bronmaatregelen (PM figuur wordt nog geactualiseerd)

In bovenstaand figuur is de Srv niet opgenomen. De verwachting is dat de eerste (rest)ruimte uit de Srv uiterlijk medio 2022 beschikbaar komt. De eerste ruimte uit de Rpav tranche 1 komt in het derde kwartaal van 2022 en de ruimte uit de Lbv in 2024. Continu wordt gezien hoe de ruimte zo spoedig mogelijk ingezet kan worden. De wet stelt dat de maatregelen voor het legaliseren van de meldingen binnen drie jaar na vaststelling van het legalisatieprogramma worden uitgevoerd.

Nadat de werkelijk vrijkomende depositieruimte is bepaald op basis van de definitief ingetrokken of gewijzigde vergunningen, kan de betreffende ruimte – al dan niet via toevoeging aan het SSRS - voor het legaliseren van meldingen worden ingezet. Dit wordt hieronder verder uitgewerkt.

2.2. Stikstofregistratiesysteem

Op 24 maart 2020 is een wijziging van de Regeling natuurbescherming in werking getreden⁶ waarmee het stikstofregistratiesysteem (SSRS) is ingevoerd, ten behoeve van het starten van vergunningverlening voor woningbouw en 7 MIRT projecten. Met wijziging van de Regeling Natuurbescherming van 13 januari 2022 wordt het ook mogelijk om via het SSRS te starten met het legaliseren van meldingen⁷.

Als de veehouders op grond van eerder genoemde regelingen met hun activiteiten gestopt zijn en de vergunning daarvoor is ingetrokken, kan de depositieruimte beschikbaar komen ten behoeve van het SSRS. Stikstofruimte kan vervolgens alleen worden uitgegeven als er stikstofruimte is geregistreerd. Van de stikstofruimte uit de bronmaatregelen die beschikbaar wordt gesteld voor de MIRT-projecten/woningbouw en meldingen die in het SSRS komt, wordt eerst 30% afgeroomd. De resterende 70% belandt in het SSRS.

De werking van het SSRS komt erop neer dat de positieve effecten van maatregelen in de vorm van een reductie van de stikstofdepositie worden geregistreerd voor elke locatie (per zeshoek – hexagoon – met een oppervlakte van een hectare) van stikstofgevoelige habitats (typen natuurlijke habitats en leefgebieden van soorten) in Natura 2000-gebieden waar de positieve effecten zich voordoen. De depositieruimte wordt berekend met AERIUS Calculator. Hierdoor wordt enerzijds nauwkeurig inzichtelijk gemaakt hoeveel en waar depositieruimte ontstaat door genomen maatregelen, en anderzijds hoeveel en waar deze ruimte beschikbaar kan worden gesteld voor bijvoorbeeld een

⁶ Stcrt 2020, 15825

⁷ Om de stikstofruimte van een bronmaatregel toe te voegen aan het SSRS vindt er altijd een wijziging van de Regeling natuurbescherming plaats.

specifieke melding. Het SSRS ondersteunt het bevoegd gezag bij het nemen van besluiten door het bieden van dit inzicht.

De toename op de betrokken locatie van de stikstofdepositie als gevolg van de onder het PAS van de vergunningplicht vrijgestelde activiteiten wordt dus weggestreepd tegen de in het registratiesysteem opgenomen vermindering van de stikstofdepositie op dezelfde locatie.

Aangezien de effecten locatie-specifiek zijn, kunnen de effecten ook alleen locatie-specifiek ingezet worden. Er wordt zo efficiënt als mogelijk gebruik gemaakt van de beschikbare stikstofruimte. Er wordt gekeken welke stikstofruimte er is en welke te legaliseren activiteiten daar het meest efficiënt in kunnen passen⁸. Daardoor kan het ook zijn dat de legalisering van meldingen in regio's verschillend verlopen. Er kan alleen worden gelegaliseerd als er stikstofruimte is.

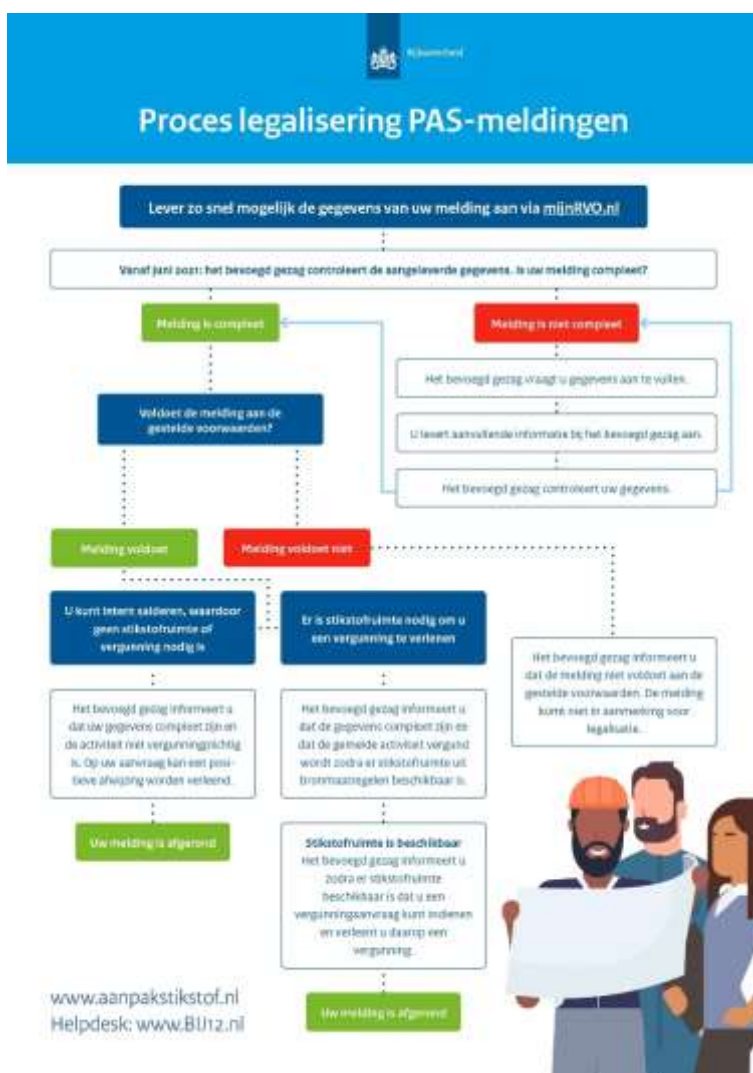
3. Aanpak PAS-meldingen

Dit hoofdstuk licht het proces ten tijde van de PAS toe en gaat vervolgens in op de huidige aanpak van legalisatie. Tijdens het PAS gold voor de activiteiten in de sectoren landbouw, industrie, infrastructuur en het gebruik van gemotoriseerde voertuigen voor wedstrijden, die meer dan 0,05 mol depositie per jaar veroorzaakte op stikstofgevoelige natuur een meldingsplicht⁹.

Wanneer een activiteit tot een van deze sectoren behoorde, kon een initiatiefnemer met AERIUS Calculator berekenen of een voorgenomen project stikstofdepositie veroorzaakt die hoger was dan 0,05 mol, maar lager of gelijk aan grenswaarde van 1 mol¹⁰. Zo kon de initiatiefnemer op eenvoudige wijze aan zijn meldingsplicht voldoen door met behulp van AERIUS de melding te doen.

De gemelde gegevens werden opgeslagen in het AERIUS Register, de registratiemodule van AERIUS. In AERIUS Register was het totaal aantal PAS-meldingen geregistreerd: 3637 meldingen. Het totaal aantal staat niet gelijk aan het aantal PAS-meldingen dat nu gelegaliseerd dient te worden: sommige gemelde activiteiten zijn intussen afgerond of zijn bijvoorbeeld dubbel ingevoerd.

Om in aanmerking te komen voor legalisatie, moeten initiatiefnemers (wederom) hun gegevens aanleveren. Dit gebeurt via de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Om de benodigde depositieruimte tijdig beschikbaar te hebben, is de uiterste datum voor initiatiefnemers om zich te melden bij het RVO 1

Figuur 2: schematische weergave aanpak PAS-melding (bron: BIJ12)

⁸ Voor de Rpav en de Lbv zal opnieuw bekeken worden hoe de voor melders beschikbare ruimte optimaal wordt verdeeld.

⁹ Zie [Programma-Aanpak-stikstof-18-december-2017-2.pdf \(bij12.nl\)](#), paragraaf 4.2. voor de uitgangspunten onder het PAS.

¹⁰ Op het moment dat 95% of meer van de depositieruimte die was gereserveerd voor activiteiten onder de grenswaarde was benut, werd de grenswaarde automatisch verlaagd naar 0,05 mol/ha/jaar. Deze verlaging was niet van toepassing op projecten die betrekking hadden op een hoofdweg, een hoofdvaarweg of de scheepvaartfunctie, omdat hiervoor apart ontwikkelingsruimte was gereserveerd.

december 2022. Melders die zich na deze datum melden zullen in beginsel niet in aanmerking komen voor legalisatie op basis van dit programma.

3.1. Verificatie

Er wordt per provincie geverifieerd. Op basis van de bovenstaande uitvraag wordt als eerst door het bevoegd gezag nagegaan of de legalisatie nog nodig is. Legalisatie is bijvoorbeeld niet nodig als al een definitieve vergunning is verleend of de activiteit al beëindigd is. Ook kan uit de zogeheten 'voortoets' blijken dat op grond van objectieve gegevens kan worden uitgesloten dat een project op zichzelf of in combinatie met andere projecten significante gevolgen heeft voor een Natura 2000-gebied.

Nadat de gegevens door de PAS-melders zijn aangeleverd en bovenstaande check is gedaan, gaat het bevoegd gezag controleren of de meldingen voldoen aan de criteria om voor legalisatie in aanmerking te komen en hoeveel stikstofruimte er voor nodig is. Het bevoegd gezag reserveert alleen depositieruimte voor een gemeld PAS-project als is voldaan aan de volgende voorwaarden, die zijn vastgelegd in de Rnb:

- a) voor het project gold een meldingsplicht op grond van artikel 8 van de Regeling programmatische aanpak stikstof zoals dat luidde tot 1 januari 2017 of artikel 2.7 van de Regeling natuurbescherming zoals dat luidde op 28 mei 2019;
- b) voor het project is in de periode van 1 juli 2015 tot 29 mei 2019 een melding gedaan;
- c) het project is in de periode van 1 juli 2015 tot 29 mei 2019:
  - 1. volledig gerealiseerd, waaronder wordt verstaan dat installaties, gebouwen en infrastructuur waren opgericht;
  - 2. nog niet volledig gerealiseerd, maar de initiatiefnemer heeft in die periode al wel een begin gemaakt met de realisatie, zoals aanleg of oprichting van installaties, gebouwen en infrastructuur; of
  - 3. nog niet begonnen, maar in die periode zijn al wel onomkeerbare en significante investeringsverplichtingen voor het project aangegaan;
- d) voor de activiteit waarop de melding betrekking heeft, is geen toereikende en onherroepelijke Natura 2000-vergunning of omgevingsvergunning verleend;
- e) als de melding betrekking heeft op een wijziging van een project dat geheel of gedeeltelijk was gerealiseerd voor 1 februari 2009 maar na de datum waarop artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn is gaan gelden voor het betrokken Natura 2000-gebied, dan is de totale stikstofdepositie die door het gewijzigde project wordt veroorzaakt op een voor stikstof gevoelige habitat in dat gebied niet groter dan de op het moment van de melding geldende grenswaarde, bedoeld in artikel 2.12 van het Besluit natuurbescherming zoals dat luidde op 28 mei 2019;
- f) als het project substantieel afwijkt van het gemelde project, veroorzaakt het gewijzigde project niet meer stikstofdepositie op een of meer voor stikstof gevoelige habitats in Natura 2000-gebieden dan het gemelde project; en
- g) de activiteit waarop het project betrekking heeft, wordt nog verricht.

Het eerste lid, onderdeel g, geldt niet als het project voldoet aan onderdeel c, onder 3°, van dat lid.

Het controleren op bovenstaande criteria is de eerste stap in het verificatieproces. De PAS-meldingen die niet aan de vastgestelde verificatiecriteria voldoen, worden niet in dit kader gelegaliseerd en worden daarover middels een brief geïnformeerd door het bevoegd gezag.

Als een melding voldoet aan bovenstaande criteria wordt er, in de volgende stap van de verificatie, gekeken of de toenmalig ingevoerde gegevens nog juist zijn. Enkel meldingen met juiste en zo nodig geactualiseerde invoergegevens, kunnen gelegaliseerd worden. Als blijkt dat een initiatiefnemer van een melding niet de juiste gegevens heeft aangeleverd waarmee aangetoond wordt dat aan de verificatiecriteria wordt voldaan, zal het bevoegd gezag contact opnemen met deze initiatiefnemer. Dan krijgt de initiatiefnemer de mogelijkheid die gegevens alsnog aan te leveren.

Bovenstaande voorwaarden in de Rnb laten zich als volgt toelichten.

Het bevoegd gezag controleert of de gerealiseerde activiteit¹¹ in de kern overeenkomt met de gemelde activiteit. Er zijn beperkte aanpassingen mogelijk ten aanzien van¹²:

- 1) Emissie-kenmerken, zoals de uitreedhoogte, uitreeddiameter, uitreedsnelheid en de lengte, breedte, hoogte en oriëntatie van het gebouw;
- 2) Coördinaten van (een van) de emissiebron(nen);
- 3) Stalsysteem, mits:
  - het dezelfde diersoort betreft. De letter van de Rav-code moet overeenkomen met de letter van de Rav-code in de melding, bijvoorbeeld A voor rundvee;
  - de emissiefactor van het stalsysteem lager is dan of gelijk is aan de emissiefactor van het stalsysteem in de PAS-melding (o.b.v. de tijdens de verificatie geldende emissiefactoren voor beide stalsystemen);
- 4) kleine niet-veehouderij/industriële bronnen zoals mobiele werktuigen.

Wanneer de gerealiseerde activiteit op een andere manier dan hierboven genoemd afwijkt van de gemelde situatie is er sprake van een substantiële wijziging. Substantiële wijzigingen worden alleen geaccepteerd, wanneer deze bewezen tot minder stikstofdepositie leidt op alle stikstofgevoelige hexagonen dan de gemelde activiteit¹³.

Ook moet de activiteit volgens de destijds geldende regelgeving betrekking hebben op ofwel de oprichting, verandering of uitbreiding van een inrichting als bedoeld in artikel 1.1, derde lid, van de Wet milieubeheer bestemd voor landbouw, industrie of het gebruik van gemotoriseerde voertuigen voor wedstrijden ofwel de aanleg of wijziging van infrastructuur die uitsluitend of in hoofdzaak bestemd is voor gemotoriseerd weg-, spoorweg-, vaarweg- of luchtvaartverkeer.

Tot slot wordt geverifieerd of er geen bestaande situaties zijn gemeld en de oorspronkelijke PAS-melding een depositie van niet meer dan 1,00 mol/ha/jr betrof. Daarbij wordt bezien of de grenswaarde (bij activiteiten die niet als 'prioritair' waren geclassificeerd) op het moment van de melding niet naar 0,05 mol/ha/jr was verlaagd. Initiatiefnemers die een melding hebben gedaan met een destijds grotere maximale depositie, vielen niet onder de vrijstelling van de vergunningplicht. Deze meldingen worden met deze regeling niet in een Natura 2000-vergunning of omgevingsvergunning omgezet en kunnen dus geen beroep doen op depositieruimte conform deze regeling. Als blijkt dat de berekende depositiebijdrage destijds gelijk aan of onder de grenswaarde was, maar na de actualisatie met de nieuwe berekeningen als gevolg van dezelfde activiteit een depositie van meer dan de grenswaarde wordt vastgesteld, wordt de melding wel in een Natura 2000-vergunning of omgevingsvergunning omgezet. In beginsel kan dat de initiatiefnemer immers niet worden verweten.

Interimmers, dat wil zeggen activiteiten waarvoor toestemming is verleend voor een project ná de Europese referentiedatum, maar voordat de Habitatrichtlijn goed was geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving (1 februari 2009), met een melding komen in aanmerking voor legalisatie, indien zij een wijziging van de interim-situatie hebben gemeld waarbij het totale projecteffect (interim-situatie + melding) niet meer bedroeg dan maximaal 1,00 mol/ha/jr of, indien de grenswaarde was verlaagd, 0,05 mol/ha/jr.

De initiatiefnemer blijft verantwoordelijk voor het indienen van een juiste aanvraag met correcte berekening als onderdeel van het vergunningstraject. Het bevoegd gezag zal de initiatiefnemer adviseren hoe dit mogelijk is en de aanvraag beoordelen. Het vereiste dat de melding voorafgaand aan het te realiseren project ingediend moest worden (ten minste vier weken maar ten hoogste twee jaar voor de aanvang van de realisatie) is niet verwerkt in de verificatiecriteria. Het kabinet beschouwt het niet als ruimhartig om dit vereiste te stellen.

---

¹¹ of de beoogde situatie wanneer het project nog niet is gerealiseerd maar wel voldoet aan de voorwaarden die hierboven zijn genoemd t.a.v. realisatie (uit de Kamerbrief van 13 november 2019). Bij de beoogde situatie gaat het bevoegd gezag uit van de beoogde situatie in de geactualiseerde AERIUS-berekening.

¹² Aanpassingen 1 t/m 3 leiden niet tot een toename van de in AERIUS ingevoerde NO_x- of NH₃-emissie, maar kunnen wel het verspreidingspatroon beïnvloeden. Aanpassing 4 kan wel leiden tot een beperkte toename in emissie. Van belang is of het project anders is/wordt gerealiseerd dan destijds is gemeld. Wijzigingen van invoergegevens die het gevolg zijn van nieuwe (modellering)inzichten (zoals emissiefactoren, gebouwmodule, geforceerde beluchting, geactualiseerde verkeersmodellen) vallen hier niet onder. Die vallen onder stap 2 actualisatie van de invoergegevens.

¹³ O.b.v. een actuele verschilberekening tussen de gemelde situatie en de gerealiseerde situatie.

De provincies verifiëren de gegevens die zijn aangeleverd t.b.v. legalisatie op volgorde van binnenkomst, waarbij ze voorrang geven aan de PAS-melders waartegen voor 13 januari 2022 handavingsverzoeken zijn ingediend. Hierbij houden ze rekening met in welke Natura 2000-gebieden beschikbare stikstofdepositieruimte wordt verwacht, zodat er zo spoedig als mogelijk kan worden gelegaliseerd.

3.2. Toestemmingsverlening voor PAS-meldingen

Na verificatie is duidelijk of de melding in aanmerking komt voor legalisatie en is bekend of een melder volledig intern kan salderen of dat de melder stikstofruimte nodig heeft. In sommige gevallen kan een combinatie ook. Voor beide gevallen geldt dat het uitgangspunt is dat de PAS-melder rechtszekerheid krijgt. Hieronder wordt eerst ingegaan op het proces van intern salderen en vervolgens op het proces als er stikstofruimte nodig is.

3.2.1. Intern salderen

Het bevoegd gezag controleert of er volledig sprake is van intern salderen. Intern salderen houdt in dat de toename van stikstofdepositie ten opzichte van de referentiesituatie is uitgesloten. De referentiesituatie is ofwel een natuurvergunning of vrijstelling op grond van een beheerplan van voor de inwerkingtreding van het PAS, of een toestemming van voor het moment dat artikel 6, lid 3, Habitatrichtlijn is gaan gelden voor het betrokken gebied (Europese referentiedatum), zodat nu geen vergunningplicht meer geldt. Te verwachten is dat het wenselijk is dat het bevoegd gezag ook gaat meedenken over geschikte stikstof reducerende maatregelen, zodat een melder een minder omvangrijke natuurvergunning nodig heeft. Over de mogelijkheden hierover vinden gesprekken plaats tussen de betrokken partijen. Een reducerende maatregel is bijvoorbeeld de installatie van een luchtwasser. Deze zorgt ervoor dat er minder stikstof wordt uitgestoten waardoor er geen of minder stikstofruimte nodig is afkomstig vanuit bronmaatregelen.

Als na verificatie van de gegevens door het bevoegd gezag blijkt dat er sprake is van intern salderen, waardoor geen vergunning en stikstofruimte nodig is, krijgen deze initiatiefnemers via het bevoegd gezag de bevestiging dat zij niet vergunningplichtig zijn. Het bevoegd gezag stelt de initiatiefnemer op de hoogte van het feit dat zijn situatie legaal is door een zogenoemd bestuurlijk rechtsoordeel. Echter, een bestuurlijk rechtsoordeel geeft de initiatiefnemer alleen bij hoge uitzondering rechtszekerheid. Om meer rechtszekerheid te krijgen, kan de initiatiefnemer een vergunningaanvraag indienen om daarmee van het bevoegd gezag een positieve afwijzing op de vergunningaanvraag te krijgen. Deze "positieve afwijzing" is vatbaar voor bezwaar en beroep en biedt daarmee dezelfde rechtszekerheid als een vergunning, want hij krijgt formele rechtskracht. Het is aan melders zelf of ze deze positieve afwijzing willen ontvangen of dat het bestuurlijk rechtsoordeel van het bevoegd gezag voor hen volstaat. Voor het aanvragen van een positieve afwijzing moeten mogelijk wel administratiekosten (leges) worden betaald. Op de website van BIJ12 (www.bij12.nl/omzettenpasmelding) staan de verschillen tussen een bestuurlijk rechtsoordeel, een positieve afwijzing en een vergunning beschreven.

Omdat er geen stikstofruimte nodig is, krijgen deze PAS-melders vrij snel in het legalisatieprogramma duidelijkheid.

3.2.2. Gebruik van bronmaatregelen voor vergunningverlening

Als een PAS-melder wel stikstofruimte nodig heeft, worden ze door het bevoegd gezag geïnformeerd dat de gemelde activiteit vergund wordt zodra er stikstofruimte beschikbaar is. Zodra er stikstofruimte beschikbaar is, informeert het bevoegd gezag de PAS-melder dat er een vergunningaanvraag ingediend kan worden en verleent daarop de vergunning. Het bevoegd gezag informeert alleen de PAS-melder als er stikstofruimte beschikbaar is voor die betreffende PAS-melding. Het heeft dus geen zin om als PAS-melder een vergunning aan te vragen als er nog geen bericht is gekomen van het bevoegd gezag over beschikbare stikstofruimte.

In het geval significante gevolgen niet zijn uit te sluiten door een gemelde activiteit zodat een natuurvergunning en stikstofruimte nodig is voor een activiteit van een PAS-melder, moet er eerst een passende beoordeling plaatsvinden. Dit houdt in dat er onderbouwd wordt dat de activiteit die de PAS-melder uitvoert niet leidt tot aantasting van de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden voordat een vergunning verleend kan worden. Aantasting kan worden uitgesloten door

bronmaatregelen, die worden ingezet als mitigatie¹⁴. Met de eerdergenoemde bronmaatregelen worden bedrijven opgekocht of beëindigd middels een subsidie waardoor er op die plek ruimte ontstaat voor legalisatie. De depositiereductie die dat oplevert kan dan op eenzelfde plek ingezet worden, bijvoorbeeld voor het legaliseren van een PAS-melder (extern salderen).

Als het bevoegd gezag een vergunning afgeeft, zal de vergunning via de gebruikelijke procedure eerst voor inspraak ter inzage worden gelegd. Dat betekent dat de initiatiefnemer een ontwerpvergunning krijgt en dat belanghebbenden zes weken de tijd hebben om een zienswijze in te dienen tegen de vergunning. Deze zienswijzen worden door het bevoegd gezag betrokken bij het definitieve besluit op de vergunningaanvraag. Daarna hebben belanghebbenden zes weken de tijd om tegen het besluit in beroep te gaan bij de sector bestuursrecht van de betrokken rechtbank. Als dit het geval is, zal het bevoegd gezag de vergunning voor de rechter verdedigen. Als na 6 weken geen beroep is aangetekend, of als het verweer slaagt, staat de vergunning vast, mits geen hoger beroep wordt ingesteld tegen de uitspraak van de rechtbank. Nu de maatregelen in februari 2025 vast moeten staan zal gezien bovenstaande tijdspanne voor het definitief worden van een vergunning naar verwachting de laatste melder uiterlijk medio 2025 van een (definitieve) vergunning worden voorzien.

3.3. Prioritering

De stikstofdepositieruimte die nodig is om de PAS-meldingen te legaliseren, komt niet in een keer beschikbaar, aangezien de maatregelen die de ruimte moeten realiseren niet op hetzelfde moment effect hebben. In paragraaf 2.1. is uitgelegd welke bronmaatregelen genomen worden en is aangegeven wanneer de ruimte uit de verschillende bronmaatregelen beschikbaar komt. Steeds wanneer stikstofruimte uit de bronmaatregelen beschikbaar komt, wordt aan de hand van de geverifieerde PAS-meldingen een 'ruimtelijke puzzel' gelegd waarbij de beschikbare stikstofdepositieruimte voor de meldingen optimaal wordt gebruikt. Zie bijlage 1 voor een visuele weergave van deze ruimtelijke puzzel.

Aangezien er niet direct genoeg stikstofdepositieruimte beschikbaar is om alle meldingen in één keer te legaliseren, moet er een prioritering in het legalisatieproces van de meldingen worden aangebracht. Daarbij wordt benadrukt dat uiteindelijk alle positief geverifieerde meldingen die een vergunning nodig hebben worden gelegaliseerd: de prioritering gaat slechts over de volgorde daarvan (tijdselement). De vergunningen zullen gelegaliseerd worden op volgorde van binnenkomst bij het bevoegd gezag. Er zijn geen aangemerkte activiteiten die voorrang hebben. De enige groep die geprioriteerd wordt in de legalisatie, zijn de PAS-meldingen waar voor 13 januari 2022 een handhavingverzoek is ingediend, deze krijgen voorrang bij de legalisatie. Deze meldingen worden aangeduid als geprioriteerde meldingen.

In de bovengenoemde ruimtelijke puzzel worden geprioriteerde meldingen steeds met voorrang boven de reguliere meldingen ingepast. Echter, omdat het beschikbaar komen van stikstofdepositieruimte een belangrijke randvoorwaarde is voor legalisatie moet onder omstandigheden worden afgeweken van de prioritering. Dat wil zeggen dat de geprioriteerde meldingen in voorkomende gevallen niet per definitie als eerste kunnen worden gelegaliseerd. Immers, wanneer er op een bepaald stikstofgevoelig hexagoon stikstofdepositieruimte beschikbaar is voor meldingen, terwijl er geen hoog geprioriteerde melding is die ruimte nodig heeft op de betreffende hexagoon, wordt de ruimte toegekend aan een niet geprioriteerde melding om het tempo van de legalisatie te waarborgen.

Daar waar er gekozen moet worden tussen verschillende meldingen, valt de keuze altijd op de combinatie van meldingen waarbij de ruimte uit de bronmaatregelen zo volledig mogelijk wordt gebruikt¹⁵. De ruimtelijke puzzel wordt met behulp van een rekentool gelegd. Om er voor te zorgen dat er maximale transparantie is wordt er een technische beschrijving opgesteld en gepubliceerd op de website van BIJ12 en op de website van de Rijksoverheid waarin de modelleringskeuzes worden omschreven.

---

¹⁴ Maatregelen die de negatieve effecten van een project op een Natura 2000-gebied verminderen of wegnemen op de locatie waar een aantasting plaatsvindt.

¹⁵ Voor de Rpv en de LBV zal opnieuw bekeken worden hoe de voor melders beschikbare ruimte optimaal wordt verdeeld.

De prioritering dient dus als basis voor het koppelen van de benodigde aan de beschikbare stikstofdepositieruimte (ruimtelijke puzzel) en daarmee het toekennen van beschikbare ruimte aan de geverifieerde meldingen. Deze systematiek wordt toegepast bij de ruimte uit de bronmaatregelen, en is in bijlage 1 gevisualiseerd en vereenvoudigd weergegeven.

3.4. ADC toets

Uitgangspunt voor de legalisatie van meldingen is dat de benodigde depositieruimte afkomstig is uit bronmaatregelen. Daarom wordt er ook ruim ingezet (zie boven) op voldoende bronmaatregelen voor het legalisatieprogramma. Het kan echter zo zijn dat in een aantal gebieden er te weinig depositieruimte beschikbaar komt voor legalisatie van PAS meldingen. Bijvoorbeeld in Noord- en Zuid-Holland, waar de depositie in de duingebieden deels afkomstig is van zee en waar de veedichtheid en dus de mogelijkheid tot uitkoop van boeren geringer is dan in bijvoorbeeld Noord-Brabant. Hier kan het voorkomen dat niet alle meldingen in die provincies gelegaliseerd kunnen worden door middel van depositieruimte uit bronmaatregelen.

Als uit de verificatie van de gegevens van de meldingen blijkt hoeveel depositieruimte waar benodigd is, en bekend is hoeveel depositieruimte op welke plekken beschikbaar komt vanuit de bronmaatregelen, kan bekeken worden of en voor welke gebieden eventueel gebruik gemaakt moet worden van de ADC-toets voor vergunningverlening. Dat wil zeggen dat toestemming kan worden verleend voor gemelde projecten die wel leiden tot aantasting van de natuurlijke kenmerken van de betrokken Natura 2000-gebieden, maar die een dwingende reden van groot openbaar belang (D) dienen waarvoor geen voor de natuur minder schadelijk alternatief (A) beschikbaar is, en wanneer de schade wordt gecompenseerd (C). De Europese Commissie moet daarmee instemmen als prioritair soorten of habitats worden aangetast, andere dwingende redenen dan menselijke gezondheid, openbare veiligheid en voor het milieu gunstige effecten worden opgevoerd als dwingende reden. De komende maanden zal verkend worden met de Europese Commissie onder welke voorwaarden er eventueel gebruik gemaakt kan worden van de ADC-toets.

Bij een wijziging van het legalisatieprogramma en de jaarlijkse rapportages over de voortgang van het legalisatieprogramma wordt beschreven wat de voortgang is op het kunnen inzetten van de ADC maatregelen voor het legaliseren van de meldingen.

4. Monitoring programma en participatie

4.1. Governance programma

De verantwoordelijkheid voor de totstandkoming, vaststelling en uitvoering van het legalisatieprogramma ligt bij de minister van LNV en de provincies samen. In de Wnb is de verplichting opgenomen dat binnen een termijn van drie jaar na het vaststellen van het legalisatieprogramma, alle maatregelen ten behoeve van legalisatie zijn genomen. Dit betekent dat Rijk en provincies er samen voor moeten zorgen dat er voldoende depositieruimte beschikbaar is voor de meldingen (verantwoordelijkheid Rijk) en dat de door de melders aangeleverde gegevens tijdig geverifieerd worden en dat als er voor een melder depositieruimte beschikbaar is, er snel overgegaan kan worden tot vergunningverlening (voor het merendeel verantwoordelijkheid provincies). Voor de meldingen die bij LNV als bevoegd gezag zijn gedaan, is LNV verantwoordelijk voor de verificatie. Over de wijze van samenwerking tussen het Rijk en de provincies zijn bestuurlijke afspraken gemaakt in het zogenoemde Bestuurlijk Overleg (BO)¹⁶. Rijk en provincies zijn bezig met een gezamenlijk planning voor de verificatie en legalisatie. Omdat Rijk en provincies voor de tijdige legalisatie van elkaar afhankelijk zijn, werken ze op zeer nauwe basis met elkaar samen. Het BO fungeert als gezamenlijk opdrachtgever voor het legalisatieprogramma.

4.2. Financiële afspraken

Rijk en provincies hebben ook afspraken met elkaar gemaakt over de financiële compensatie voor de advieskosten die PAS-melders hebben moeten maken, over de in rekening te brengen leges en over de vergoeding van de extra werklast die de legalisatiesopgave voor de provincies met zich mee brengt.

Besloten is dat PAS-melders een eenmalige vergoeding van €1.600,- kunnen krijgen voor de omstandigheid dat de melders bij het doen van de melding advieskosten hebben moeten maken en zij dat bij het inleveren van hun gegevens ten behoeve van de legalisatie opnieuw hebben moeten doen. In november 2021 wordt deze regeling opengesteld en kunnen PAS-melders zich aanmelden, de regeling zal een jaar lang openstaan. Melders kunnen deze kosten via RVO vergoed krijgen, meer informatie over de regeling is te vinden op de website van RVO.

Daarnaast hebben Rijk en provincies met elkaar afgesproken dat aan melders voor het verstrekken van de vergunning leges kunnen worden gevraagd van maximaal €1600,- per vergunning. Er zijn provincies die in het geheel geen leges vragen voor een Wnb-vergunning terwijl anders provincies soms hogere leges heffen. Om de PAS-melders zo veel mogelijk in de gelegenheid te stellen om een vergunning aan te vragen, is besloten om de leges tot maximaal €1600,- te beperken.

Tot slot hebben Rijk en provincies afspraken gemaakt over de vergoeding van de extra werklast die de legalisatiesopgave met zich mee brengt. Het verifiëren en vervolgens legaliseren van de PAS meldingen is voor de provincies als bevoegd gezag een grote opgave. Om de provincies in staat te stellen om voor deze opgave extra menskracht aan te trekken, zal er per te legaliseren melding een vergoeding vanuit het Rijk aan de provincies worden verstrekt.

4.3. Monitoring en rapportage

Middels een monitoringsysteem wordt bijgehouden hoe de legalisatie van de PAS-melders verloopt. Door dit inzicht kunnen er eventuele aanpassingen worden doorgevoerd om te borgen dat de legalisatie van de PAS-melders binnen de termijn van drie jaar plaatsvindt. Dit systeem houdt in dat bij elk bestuurlijk overleg (BO) een overzicht verstrekt zal worden van de gelegaliseerde meldingen, de nog te legaliseren meldingen en of het proces van enerzijds het organiseren van depositieruimte en anderzijds het verifiëren en legaliseren van de meldingen conform planning verloopt. Als het legalisatieprogramma vertraging oploopt, zullen aan het BO voorstellen worden gedaan hoe de vertraging ingelopen kan worden.

Naast interne monitoring en rapportage zal over de voortgang van het legalisatieprogramma ook extern gerapporteerd worden. Bij deel II van het legalisatieprogramma zal een geactualiseerde planning voor het legaliseren van de meldingen gevoegd worden en vervolgens zal elk jaar na het

---

¹⁶ Het bestuurlijk overleg stikstof (BO) is de gezamenlijke opdrachtgever van het legalisatie programma. In het BO zitten bestuurlijke vertegenwoordigers van het Rijk, de provincies, gemeenten en waterschappen.

vaststellen van het legalisatieprogramma over de voortgang van het legalisatieprogramma gerapporteerd worden.

Dit betekent dat de monitoring en rapportage er als volgt uit ziet:

Soort rapportage	Frequentie	ontvanger
Voortgangsrapportage en evt voorstellen tot bijsturing	Vier keer per jaar	Bestuurlijk Overleg
Aangepaste planning als bijlage bij deel II van het programma	eenmalig	Publicatie in Staatscourant en ter informatie aan de Tweede Kamer
Voortgangsrapportage legalisatieprogramma	Jaarlijks in januari	De Tweede Kamer ontvangt ter informatie een Kamerbrief met de voortgang

De minister van LNV ziet toe op de uitwerking van de maatregelen en of ze voldoende effect hebben om binnen drie jaar te kunnen legaliseren. Mocht dat niet zo zijn dan er kunnen extra maatregelen worden genomen.

4.4. Participatie bij totstandkoming legalisatieprogramma

Bij het opstellen van dit programma is gebruik gemaakt van een zorgvuldig participatieproces met de betrokken partijen. Hieronder wordt weergegeven wat het proces heeft ingehouden. De inbreng van de betrokken partijen heeft geleid tot beter beleid en gaf zicht op de mogelijkheden voor maatregelen en de gevolgen ervan. Ook is dit ten goede gekomen aan het begrip en draagvlak voor de diverse onderdelen uit het programma en besluitvorming. Deze doelen zijn bereikt door in te zetten op:

- (Vertegenwoordiging van) relevante partijen;
- Het inzichtelijk maken van wensen en belangen van de relevante partijen
- Een gewogen en inzichtelijke belangenafweging;
- Een open, heldere en begrijpelijke communicatie gedurende het gehele proces.

Wat is er gedaan:

- De aanpak van de PAS-meldingen is veelvuldig besproken en afgestemd met andere bestuurlijke partijen (provincies, gemeentes (VNG) en waterschappen (UVW)).
- Er is op verschillende momenten gesproken met vertegenwoordigers van maatschappelijke partijen en financiële instellingen. Daarbij is ook gebruik gemaakt van het aanbod om mee te werken aan de webinar van LTO NL over de PAS-meldingen.
- Er is op de website van BIJ12 een apart deel ingericht, waarop met regelmaat wordt bericht over de aanpak van de PAS-meldingen.
- Bij BIJ12 is een loket ingericht waar men terecht met vragen over de PAS-meldingen terecht kan.
- Via de website www.aanpakstikstof.nl wordt regelmatig bericht over de aanpak van PAS-meldingen.
- Er zijn meerdere webinars (27 oktober 2020 en 10 mei 2021) georganiseerd vanuit het directoraat-generaal Stikstof (DGS) en IPS, om daarbij meer informatie te geven over de aanpak van de PAS-melders en daarmee 'vraag en antwoord'- sessies te faciliteren.
- Er is in juni 2020 een e-mail verstuurd naar alle initiatiefnemers van PAS-meldingen die destijds bekend waren bij bevoegd gezagen.
- Er is in november 2020 een brief gestuurd naar alle initiatiefnemers van PAS-meldingen met daarin het verzoek om gegevens aan te leveren.
- Er is in juli 2021 een brief gestuurd naar de initiatiefnemers van PAS-meldingen met uitleg van de volgende fase van het legalisatieprogramma.
- Er is in februari 2022 een brief gestuurd naar de initiatiefnemers van PAS-meldingen met uitleg over de consequenties van het openbaar maken van de adresgegevens als gevolg van een wob-verzoek.

Naast de participatie in het kader van dit programma, zal er ook bij de relevante wetswijzigingen sprake zijn van inspraak via internetconsultatie. Dit gold bijvoorbeeld ook voor de regelingswijzigingen in het kader van het toevoegen van stikstofruimte aan het SSRS. Deze inspraak

wordt apart van de participatie voor dit programma georganiseerd, doordat deze regelingswijziging ter inzage werd gelegd.

Bijlage 1. Visuele weergave ruimtelijke puzzel

Rijksoverheid

Visualisatie van prioritering geverifieerde PAS-meldingen

Samen met alle betrokkenen zijn het Rijk en de provincies bezig om de PAS-meldingen zo snel als mogelijk te legaliseren. Om dit zo efficiënt mogelijk te doen, wordt er gekeken welke PAS-melding het beste past in de stikstofruimte die beschikbaar komt.

Beschikbare stikstofruimte

Om de PAS-meldingen te kunnen legaliseren is er stikstofruimte nodig. Deze ruimte komt vrij door het (vrijwillig) opkopen van boerderijen via de [Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties](#), de [Maatregel Gerichtte Opkoop](#) en de [Subsideregeling sanering varkenshouderijen](#).

Als een boerderij opgekocht wordt, komt er stikstofruimte vrij voor de legalisering van PAS-meldingen in de buurt. Er wordt gekeken welke melding of meldingen het beste passen in de stikstofruimte die beschikbaar komt.

Dit gebeurt door te kijken naar de stikstofuitstoot van de PAS-meldingen, oftewel het depositiepatroon. Dit patroon is voor elke PAS-melding verschillend.

Figuur 1

Vereenvoudigde weergave van het depositiepatroon van een boerderij. Hoe dichterbij de boerderij, hoe hoger de stikstofaanslag.

Aanpak Stikstof

Depositiepatroon

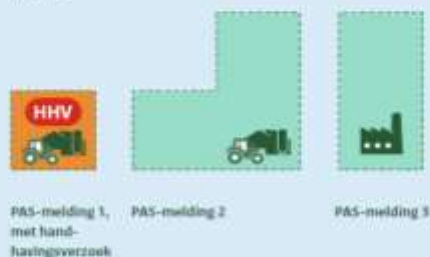
In figuur 2 worden de depositiepatronen van drie hypothetische PAS-melders weergegeven die in de buurt van de opgekochte boerderij staan.

De overheid maakt bij de prioritering onderscheid tussen PAS-meldingen met een handhavingverzoek en PAS-meldingen zonder een handhavingverzoek. PAS-meldingen met een handhavingverzoek die voor 1 mei 2021 hun gegevens hebben aangeleverd gaan voor, ook al past deze mogelijk minder goed in de puzzel.

In figuur 3 wordt duidelijk dat het legaliseren van PAS-meldingen 1 en 2 voor de minste stikstofruimte binnen het depositiepatroon van de opgekochte boerderij van figuur 1 zorgt. Dat is hier dus het meest optimaal.

PAS-melder 1 en 2 worden gelegaliseerd.

Figuur 2

Figuur 3

Aanpak Stikstof

Toelichting

- De stikstofruimte komt beschikbaar op verschillende momenten en op verschillende plekken.
- Een geavanceerd computermodel berekent de combinatie van legalisering van mogelijke PAS-meldingen die voor de minste ruimte zorgen.
- Eventuele stikstofruimte wordt bewaard tot er opnieuw ruimte komt door een nieuwe regeling of een nieuwe tranche van een bestaande regeling.
- Voor vragen kunt u terecht bij de helpdesk [?](#)

Aanpak Stikstof

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Overzicht stikstofbanken.
Datum: woensdag 9 februari 2022 12:33:42
Bijlagen: [Kopie van Totaal overzicht inventarisatie-stikstof.xlsx](#)

5

Hoi 5.1.2.e,

Hierbij het overzicht van de nu aanwezige stikstofbanken.

Dit t.b.v. het vlegnde overleg.

De keer erop hoop ik meer aan te kunnen geven over de vulling.

Groet van 5.1.2.e

Provincie	Drenthe	Flevoland	Fryslân	Gelderland
Naam van de doelenbank	Getec Park Emmen	doelgebonden (stikstof)depositiebank prioritaire projecten Flevoland	n.v.t.	GSB (Gelderse Stikstof Bank)
Omschrijving van de doelenbank	Het instellen van de doelenbank Getec Park Emmen is noodzakelijk om de stikstofdepositieruimte die door vermindering van NOx-emissie door GETEC Industrial Businesspark ontstaat en nadat 30% van deze stikstofruimte ten goede is gekomen aan de natuur, in de doelenbank vast te leggen om later weer uit te kunnen geven op basis van aanvragen vergunningen Wet natuurbescherming binnen het GETEC park Emmen of binnen de gemeente Emmen wanneer er sprake is van een groot lokaal/ regionaal maatschappelijk belang.	Een bank waarin ruimte gespaard kan worden voor prioritaire projecten. GS stelt vast welke projecten prioritair zijn en publiceert deze in de bijlage bij het instellingsbesluit. De projectverantwoordelijke kan zelf ruimte in de bank opnemen ten behoeve van het project en daarnaast gebruik maken van beschikbare algemene ruimte. Restruimte na vergunningverlening van een prioritair project komt beschikbaar voor andere prioritaire projecten.	n.v.t.	Gedeputeerde Staten stellen een doelgebonden depositiebank in, genaamd Gelderse stikstofbank. Stikstofruimte die vrijkomt met Gelders beleid als onderdeel van GMS, na een percentage aflossing op de natuur, zal via de Gelderse stikstofbank weer in te zetten zijn om initiatieven voor alle sectoren mogelijk te maken.
Bank technisch opgenomen in AERIUS Register	Ja	Ja	n.v.t.	Ja
Is er al vulling voor deze doelenbank in het verschiet	Ja, er is een onherroepelijke milieutoestemming verleend aan GETEC die een nieuwe milieudip creëerd, waarbij het verschil met de referentiesituatie in de doelenbank terecht is gekomen.	Ja. Twee aankopen (bijna) rond van stikstofruimte van agrarische bedrijven.	n.v.t.	Dit jaar zal waarschijnlijk 1 agrarisch bedrijf met vleeskalveren gaan stoppen. We voorzien dat medio 2022 nog een tweede agrarisch bedrijf met vleeskalveren gaat stoppen. Mogelijk komen er in de loop van 2022 nog meer van dergelijke bedrijven bij, maar of dit gebeurt is nog onzeker. Opname van de ruimte in de bank vindt plaats na overdracht, intrekking van vergunningen en op het moment dat de vleeskalveren ook daadwerkelijk weg zijn.
Per wanneer is eventuele vulling voor deze doelenbank beschikbaar	4-8-21. Ik heb het in oktober klaargezet in de doelenbank.	dec-21	n.v.t.	Eind 2021 eerste vulling, medio 2022 extra vulling. Mogelijk komt in de loop van 2022 meer vulling uit een stoppersregeling.
Indicatie van de vulling voor de doelenbank	Het betreft een NOx emissie van totaal 48,7 ton/jr, en vertegenwoordigd na afroaming een maxiale stikstofruimte van 0,17 mol N/ha/jr op het Bargerveen.	In tienden van molen per jaar per aankoop.	n.v.t.	-
Is er al vulling voor de Microdepositiebank in het verschiet	Mogelijk wordt er eind december of begin januari een natuurvergunning onherroepelijk die op basis van extern salderen is verleend. De restruimte zal dan worden ingevoerd in de microdepositiebank. Het definitieve besluit ligt daarentegen nog ter inzage. Wanneer er beroep wordt ingediend kan het nog lang duren voordat deze vergunning onherroepelijk is.	Nee. Nog geen externe salderingen met restruimte. Ook geen beoogde losse maatregelen voor microdepositiebank gezien daar nog geen afspraken over gemaakt zijn.	Op dit moment circa 10 extern-besluiten die mogelijk vulling opleveren	Nee, mede omdat extern salderen niet volledig open staat, is er ook nog niks beschikbaar voor de MDB; met ingang van de volgende release van Calculator, als de 25 km grens is ingebouwd, zal extern salderen volledig openstaan en dan zou het kunnen zijn dat er restruimte van het extern salderen overschiet – maar dat is nog koffiedik kijken.
Per wanneer is eventuele vulling voor de Microdepositiebank beschikbaar	Is dus onzeker. Zie punt hierboven. Verder komt vergunningverlening op basis van extern salderen maar moeizaam op gang.	Vanaf release nieuwe AERIUS Calculator worden mogelijk de eerste externe salderingen met vrijvallende ruimte verwacht.	Afhankelijk van Aerius update.	n.v.t.
Indicatie van de vulling voor de Microdepositiebank	Geen idee nog.	Tienden van molen per jaar per transactie. (we zitten ver van alle gebieden!)	Niet bekend	-
Zijn er al nieuwe doelenbanken beoogd voor 2022	Nee	Ja	Ja	Nee, Gelderland heeft 1 stikstofbank en we voorzien (nog) geen extra banken voor een specifiek doel.
Naam + omschrijving nieuwe beoogde bank	N.v.t.	1. Doelenbank ten behoeve van versnelling legalisatieprogramma voormalige PAS vrijstellingen (hierover is gesprek met DGS - Carlijn van Gulpen). 2. Doelenbank ten behoeve van gebiedsprocessen. Voor ruimte die vrijkomt bij gebiedsprocessen en nodig is voor gebiedsprocessen.	Ideeen voor 2 banken 1. Legalisatie PAS meldingen bank om stikstofruimte vast te leggen om mogelijk melderders te legaliseren. 2. Beheer gronden; bank om stikstofruimte vast te leggen zodat beheer van gronden na opkoop mogelijk blijft.	n.v.t.

Groningen	Limburg	Limburg2	Limburg3	Noord-Brabant
N.v.t.	De Peelbergen	Greenport Venlo	Zevenellen	LPM (Logistiek Park Moerdijk)
N.v.t.	Deze doelenbank is ingesteld overwegende dat het gebied gefaseerd wordt ontwikkeld en de sanering van veehouderijen en landbouwgronden geen gelijke tred houdt met deze fasering. De saldo-ontvangende activiteit dient onderdeel uit te maken van een van de volgende projecten •Grandorse; •De Schatberg; •Toverland; •Heerlijkheid Sevenum; •60Seven.	Deze doelenbank is ingesteld overwegende dat het teneinde aan het vereiste van directe samenhang te voldoen nodig is om voor Greenport Venlo een depositiebank in te stellen, omdat dit gebied gefaseerd wordt ontwikkeld en de sanering van agrarische bedrijven en landbouwgronden geen gelijke tred houdt met deze fasering.	Deze doelenbank is ingesteld overwegende dat het gebied gefaseerd wordt ontwikkeld en de sanering van veehouderijen, landbouwgronden en andere stikstofbronnen geen gelijke tred houdt met deze fasering	De doelgebonden depositiebank Logistiek Park Moerdijk is ingesteld ten behoeve van projecten binnen Logistiek Park Moerdijk en aanverwante projecten binnen gebieden, waarbinnen ondersteunende activiteiten ten behoeve van Logistiek Park Moerdijk kunnen plaatsvinden voor het functioneren van Logistiek Park Moerdijk.
N.v.t.	Nee, wij maken geen gebruik van het landelijke AERIUS Register. Wij dragen zelf zorg voor de inrichting, het onderhoud en het beheer, en hebben dit uitbesteed aan een externe partij.	Nee, wij maken geen gebruik van het landelijke AERIUS Register. Wij dragen zelf zorg voor de inrichting, het onderhoud en het beheer, en hebben dit uitbesteed aan een externe partij.	Nee, wij maken geen gebruik van het landelijke AERIUS Register. Wij dragen zelf zorg voor de inrichting, het onderhoud en het beheer, en hebben dit uitbesteed aan een externe partij.	Ja
N.v.t.				Vulling betreft voor nu 6 intrekking van vergunningen voor veehouderijen zoals beschreven in het PIP LPM. Procedures voor de intrekkingen zijn in gang gezet. Intrekkingen zijn nog niet onherroepelijk.
N.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	December 2020-mrt 2021
N.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	onbekend
Nee	Hier invullen of er al vulling beoogd is + eventueel korte omschrijving waar deze vulling uit bestaat.			ja, 5 verschilberekeningen waarvan 2 nu definitief verleende vergunningen.
N.v.t.	Inschatting per wanneer (maand+jaar)			12-2020 (eerste twee)
N.v.t.	Indicatie van de vulling in aantal mol/ha			onbekend
Nee, De projecten waarvoor we evt. een doelenbank hadden willen hebben zijn nu vergunningvrij als gevolg van de 25km.	Nee.	Nee.	Nee.	ja
N.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	waarschijnlijk provinciale wegenprojecten; Aanpassing en aanleg van wegen waarvoor in de gebruiksfase stikstofruimte benodigd is (danwel in de aanlegfase met depositie in Vlaanderen). Betreft wegen die zijn opgenomen in ons vastgestelde programma voor infra.

Noord-Holland	Noord-Holland2	Overijssel	Utrecht	Utrecht2
ECeVI (Energietransitie, circulaire economie en verduurzaming industrie)	Woningbouw	N.v.t.	Legalisatie	Gebiedsprocessen
Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland hebben een doelgebonden depositiebank ingesteld voor energietransitie, circulaire economie en verduurzaming industrie (Instellingsbesluit doelbank energietransitie, circulaire economie en verduurzaming industrie). Gedeputeerde Staten willen beschikbare depositieruimte inzetten om bedrijfsontwikkeling in het Noordzeekanaalgebied mogelijk te maken, rekening houdend met de Visie Noordzeekanaalgebied 2040 waarin wordt gesteld dat intensivering van bedrijventerreinen van belang is waarbij er voldoende milieuruimte moet zijn.	Deze doelgebonden depositiebank (doelbank) is door Gedeputeerde Staten NH ingesteld. Gedeputeerde Staten willen de beschikbare depositieruimte inzetten om de woningbouw mogelijk te maken die nu stilstaat door stikstof. Met dit instellingsbesluit willen zij ervoor zorgen dat er voldoende ruimte is voor woningbouw.	N.v.t.	GS Utrecht heeft deze doelenbank ingesteld ten behoeve van veehouderijbedrijven binnen Utrecht die in het verleden enkel een vergunning voor art 16 van de Natuurbeschermingswet 1998 hebben ontvangen en ook vergunning nodig hadden op grond van artikel 19d van de Natuurbeschermingswet 1998. Daarnaast is deze van toepassing op bedrijven die in het verleden zijn verplaatst in het kader van natuurdoelstellingen. De provincie zal deze gevallen zoveel mogelijk legaliseren indien ze voldoen aan de gestelde voorwaarden.	Deze bank wordt door GS ingesteld om de uitvoering van de gebiedsprocessen te ondersteunen, onder meer het faciliteren van bedrijfsverplaatsingen in dit kader.
Ja	Ja	N.v.t.	Ja	Ja
Vulling komt of nog niet voor actualisatie AERIUS calculator of daarna. De vulling is opgekocht door Havenbedrijf van Amsterdam en is afkomstig van een energiecentrale in Zaanstad die gesloopt gaat worden.	Beoogde vulling oorspronkelijk van een fabriek in Zaanstad die plaatsmaakt voor woningbouw. Mocht deze vulling er in 2022 toch niet komen dan bezien wij welke mogelijkheden er zijn met aankopen van de provincie die bijdragen aan de realisatie van het Natuurnetwerk Nederland (bijna omvat dit opkoop/verplaatsing van agrarische bedrijven). Wij hebben drie voltooid aankopen waarbij bij de koop is aangegeven dat de daaruitvolgende stikstofreductie voor de stikstofbank zal zijn of volledig voor als bijdrage aan de reductieopgave wordt beschouwd.	N.v.t.	er is zicht op twee mogelijke bedrijfslocaties die vulling zouden kunnen leveren.	Nee, deze vulling zal komen naarmate de gebiedsprocessen verder zijn uitgewerkt.
eind 2021 / begin 2022	Niet eerder dan maart 2022.	N.v.t.	onbekend	NVT
6 mol (max./ha/jaar)	Gekozen vullingsmaatregelen nog onzeker, kanshebbende vulling betreft 4,96 mol, 4,84 mol, 2,11 mol of 0,1 mol (max./ha/jaar)	N.v.t.	11400 kg, aantal mol/ha is nog niet uitgerekend.	0
Nog niet bekend.	Niet eerder dan maart 2022.	Vrijvallende ruimte van transacties extern salderen. Er zijn in Overijssel tot dusver enkele transacties extern salderen gedaan.	Nee	Nee
N.v.t.	N.v.t.	Naar verwachting Q2 2022	NVT	NVT
N.v.t.	N.v.t.	Op dit moment onbekend		0
Mogelijk, wij denken aan een doelbank die infraprojecten van ten minste de provincie ondersteund en wij hebben gesprekken over een doelbank voor de gebiedsgerichte aanpak. Deze laatste vinden wij nog lastig juridisch houdbaar in te richten. Ook speelt mee dat wij graag eerst nog ervaring opdoen met de eerste doelbanken alvorens nog meer doelbanken op te richten.	Zie cel links	Wordt momenteel voorbereid	Ja	Ja
Nog niet bekend.	Zie cel links	GS-besluit wordt voorbereid. Er liggen verschillende varianten op tafel.	Bank voor nieuwe projecten van provinciaal belang. Grate(re) projecten binnen de provincie mogelijk maken.	Bank voor Nieuwkoopse initiatief. Mogelijk maken van het uitvoeren van de pilot in de omgeving van Nieuwkoopse Plassen in samenwerking met de provincie Zuid Holland

Zeeland	Zuid-Holland
N.v.t.	HIC_RDAM (Haven Industrie Complex Rotterdam)
N.v.t.	De Depositiebank Haven Industrieel Complex (HIC) is een door Gedeputeerde Staten van ZH ingestelde doelgebonden depositiebank die betrekking heeft op het HIC. De Depositiebank HIC dient om het verlenen van natuurvergunningen in het HIC te faciliteren voor zover het gaat om het toekennen van depositie ruimte
N.v.t.	Ja
N.v.t.	ja, er zijn enkele initiatieven in onderzoek
N.v.t.	voorjaar 2022
N.v.t.	max ca 2 mol/ha/jaar
Er zijn wel enkele extern saldeer vergunningen verleend, maar die zijn nog niet onherroepelijk en er lopen nog beroepszaken, dus eventuele vrijvallende ruimte kan voorlopig nog niet in een bank gestopt worden.	
onbekend	nvt
onbekend	nvt
Ja	onbekend
We zijn in overleg met het havenbedrijf m.b.t. het opzetten van een doelenbank voor havengebonden industrie. Daarnaast is de verkenning gestart voor doelenbanken voor landbouw en voor recreatie.	
	nvt

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e @biji12.nl"; 5.1.2.e @minbzk.nl"; 5.1.2.e @tauw.com"; 5.1.2.e @minienw.nl"; 5.1.2.e
Onderwerp: Stukken t.b.v. Technische werkgroep 10 februari
Datum: woensdag 9 februari 2022 12:48:02
Bijlagen: [Conceptnotitie verdeling depositieruimte in SSRS 03.02.2022.docx](#)
[conceptverslag technische werkgroep 3-2-2020.docx](#)
[Taken bij Register.docx](#)
[Jaarplanning Register 2022 \(versie 8-2-2022\) + FHE.xlsx](#)

Beste heren en dames,

1. opening
2. verslag
3. mededelingen
4. Actualisatie 2021
  - a. SRV inbouwen (bijlage)
  - b. Beleidsverantwoording inrekenen SRV (ovb 5.12.e)
  - c. stavaza RIVM LSV
5. Planning 2022
  - a. bijvoegen bijlage 'excel'
  - b. openstaande punten:
    - i. afhechting LSV
    - ii. Actualisatie '22 (oktober)
6. Nieuwe governance
  - a. planning
  - b. verdelen beleid / techniek (bijlage)
7. wvttk

Graag het vriendelijke verzoek om afmeldingen, stukken, vragen etc. via mij te laten lopen. 5.1.2.e heeft vorige vergadering aangegeven dat ik de rol van 5.1.2.e overneem als secretaris. Mocht u door andere prioriteiten niet bij de vergadering aanwezig zijn, hoor ik graag van u wie u vervangt.

Afmeldingen: 5.1.2.e niet aanwezig kan zijn i.v.m. prio MJP.

Tot morgen!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Programma Directoraat Generaal Stikstof

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-passage-O

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

T: 5.1.2.e
E: 5.1.2.e @minezk.nl

Aanwezig: maandag t/m donderdag

Conceptnotitie verdeling depositieruimte Srv in SSRS, Register 2021

Inleiding

De depositieruimte van de Subsidieregeling sanering varkenshouderijen in het stikstofregistratiesysteem (SSRS) zal, opgedeeld in de zichtjaren 2022 en 2030, moeten worden verdeeld over de doelen MIRT, woningbouw en meldingen. Voor de verdeling van de depositieruimte over deze doelen is een verdeling nodig die technisch vertaald zal moeten worden naar Aerius Register. Over de wijze van verdeling van de maatregelruimte moeten nog afspraken worden gemaakt, in deze notitie wordt een voorstel gedaan.

In Register wordt depositieruimte in het systeem geplaatst d.m.v. een rekenbestand (gml maatregel), voor de ruimtebehoefte geldt hetzelfde (gml projecten). Technisch gezien zijn er weinig beperkingen. De keuze die in de techniek wordt gemaakt hangt samen met de manier van boekhouding: hoe gedetailleerder de verdeling van ruimte in Register, hoe complexer de boekhouding (en andersom). De wijze van boekhouding is voornamelijk een beleidsmatige keuze.

Invoeren SRV bedrijven

Er is een separate notitie beschikbaar over de kwantificering en de beleidskeuzes daarin bij het opnemen van individuele SRV bedrijven. De set SRV bedrijven wordt in SSRS ingeboekt als twee maatregelen (of: 'bakje'?): één die alle ruimte van de SRV bedrijven ontvangt, en – na aftrek van 'rode hexagonen' (zie onder) gebruikt kan worden door bevoegde gezagen voor alle in de RNb genoemde woningbouw- en MIRT-projecten.

De tweede maatregel (of: bakje) is in eerste instantie leeg, en wordt later gevuld op basis van een beleidsbesluit via een vorm van overheveling die nog bepaald moet worden. Vanuit dit bakje kan alleen door bevoegd gezag afgeboekt worden voor legalisatie van PAS-melders, cf de procedure die in de RNb beschreven staat.

Verdeling depositieruimte

In Register 2021 wordt voor het eerst maatregelruimte geplaatst van de Srv-maatregel. Voordat de depositieruimte aan voornoemde doelen kan worden toegekend, is er depositieruimte nodig voor het sluiten van de boekhouding van 2021 en voor het oplossen van rode hexagonen t.g.v. de Lsv-maatregel (conform ecologische onderbouwing van december 2020).

Aftrekposten

Om de depositieruimte te bepalen die in Register 2021 benut kan worden voor voornoemde doelen, moeten eerst de volgende exercities in deze volgorde worden uitgevoerd:

1. Afboeken van depositieruimte t.b.v. afspraken uit ecologische onderbouwing 2020 (en zonodig: 2021)
2. Afboeken van depositieruimte t.b.v. oplossen van zwarte hexagonen;

Vraag is hoe je de op grond van ecologische beoordeling 2020 benodigde ruimte (rode hexagonen) gaat actualiseren als je LSV niet meer gaat gebruiken? Indien LSV in 2021 wel gebruikt wordt, dan is de oplossing 'volledige herberekening' (en is de ruimtevraag in 2021 bekend). Mogelijk moet er dan nog een keuze gemaakt worden tussen 2 getallen (2020 en 2021). Oplossing zou zijn om 'worst case' (maximale ruimte) af te trekken van de beschikbare SRV ruimte.

Mogelijke oplossingen zijn indien LSV in 2021 geen ruimte meer zal geven:

- Opnieuw doorrekenen van maatregelen en projecten in R2020 t.b.v. afsluiten van de boekhoudjaren 2020 en 2021. Vervolgens het resultaat hiervan gebruiken t.b.v. herberekening van maatregelen en projecten in R2021.
- Werken met schalingsfactoren. De vraag is dan hoe en op basis van welke informatie schalingsfactoren moeten worden vastgesteld. Dit dient nog te worden uitgewerkt.
- Vast getal afboeken cf ecologische onderbouwing 2020 (NB: redeneerlijn en juridische check nodig)

Vervolgens zijn er twee mogelijkheden om deze aftrekposten in Register te verwerken:

- Voor elke aftrekpost een gml-bestand in Register opnemen die de depositieruimte inneemt die nodig is voor de aftrekpost. Het voordeel is dat je alle informatie op een plek hebt (in Register), het nadeel is dat de boekhouding onoverzichtelijk wordt.
- De aftrekposten vooraf van de beschikbare depositieruimte afboeken en het resultaat van deze som als gml-bestand in Register opnemen. Het voordeel daarvan is dat in Register ook alleen de actuele beschikbare depositieruimte is opgenomen en de jaarlijkse boekhouding eenvoudiger is af te sluiten. De afsluiting van de boekhouding dient dan wel navolgbaar en zorgvuldig te worden verantwoord.

Projectruimte

Deze berekeningen en afboekingen worden steeds voor beide zichtjaren (2022 en 2030) uitgevoerd, omdat de ruimtevraag van de rode hexagonen kan verschillen tussen deze twee zichtjaren en voor beide jaren de ecologische onderbouwing aantoonbaar sluitend moet zijn.

Logisch is dan om ook de ter beschikking gestelde SRV ruimte in de 2 bakjes door te vertalen naar beide genoemde zichtjaren (2022 en 2030).

Overheveling van ruimte van SRV bakje 1 naar bakje 2 (alleen voor meldingen) kan op verschillende manieren:

- onderverdeling naar rato;
- naar behoefte
- per SRV bedrijf

Welke keuze te maken (voor en nadelen, techniek en juridisch, ook irt komende actualisatie(s))
PM

Vraag is ook hoe ga je SRV ruimte actualiseren? Wat is constant en wat kan er veranderen bij jaarlijkse actualisatie? Dat is relevant voor de mogelijke manieren van verdelen over 2 bakjes (incl risico dat bakje meldingen ruimte snoept van woningbouw/MIRT)

Na overheveling is er een check nodig op het totaal aan beschikbaar gestelde ruimte, gegarandeerd moet worden dat de totale hoeveelheid ruimte per hexagon niet groeit (geen fouten door overheveling). Door onderverdeling in 2 bakjes zal altijd sprake zal zijn van snijverlies.

Bij de release van Register 2021 is waarschijnlijk nog niet alle depositieruimte van de Srv beschikbaar. Bovendien moet er – waarschijnlijk niet voor 2023 – ook andere, aanvullende maatregelruimte beschikbaar komen uit andere maatregelen (MGO, walstroom) om alle MIRT- en woningbouwprojecten en de meldingen te realiseren/legaliseren.

Uitgangspunt voor (mogelijk latere) aanvulling van SRV ruimte is dat de systematiek zoals boven beschreven is leidend is, en niet gewijzigd wordt. Indien aanvullende SRV ruimte in SSRS beschikbaar gesteld wordt, danwel andere ruimte beschikbaar komt, zal er een nieuwe versie van Register moeten worden opengesteld via wijziging RNb opdat deze verandering publiek bekend gemaakt wordt.

(check nodig: kan dat aanvulling SRV ruimte op bovenstaande manier, ook met oog op actualisatie perikelen? Is eea dan nog traceerbaar en navolgbaar?)

Proces

- De vulling van SSRS vind plaats op basis van een wijziging van de Regeling Natuurbescherming waarin de beschikbaar komende ruimte wordt vastgesteld. Per jaar kan conform de vaste verandermomenten ieder kwartaal een regelingswijziging in werking treden, dit betekent dan ook dat in principe 4 keer per jaar het SSRS met maatregelruimte kan worden gevuld.
- Het moment van vulling van het SSRS hangt daarnaast af van het moment dat er maatregelruimte beschikbaar is en geschikt is voor het plaatsen in SSRS.
- RIVM heeft aangegeven dat het maken van de gml's in principe weinig tijd kost. Wanneer het in de actualisatie van Register wordt meegenomen kan dit zelfs zonder tijdsverlies in dat proces worden meegenomen.

Naam	Actie
5.1.2.e	Kijken of er sprake is van randeffecten bij verschilberekeningen bij de Srv
5.1.2.e	Nagaan of tussen nu en oktober TB genomen gaan worden die ruimte zullen vragen in het SSRS
5.1.2.e	Nagaan wat het verwachte aantal meldingen is die geactualiseerd zullen moeten worden in oktober
5.1.2.e	Nagaan bij 5.1.2.e verschil tussen randeffecten bij actualisatie verleende vergunningen versus nieuwe vergunningen
5.1.2.e	Nagaan of bij de actualisatie stikstofbanken wordt uitgegaan van de methode volledige herberekening
Termijnagenda	
Februari	agenderen terugboeken bouwfase
10 februari	Beleidsverantwoording Srv
Februari	Lessons learned adhv casus schalingsfactoren (actie 5.1.2.e)
April	agenderen actualisatie oktober 2022

Agenda

1. Welkom en agenda
2. Conceptverslag en acties (bijlage)
3. Mededelingen
  - a. Afgewezen projecten
  - b. Proces pakket van eisen (bijlage ter info)
4. Actualisatie Register 2021
  - a. Toevoegen Srv aan SSRS (bijlage)
5. Veranderproces
  - a. Takenoverzicht Register (bijlage)
6. Rondvraag

Aanwezig: 5.1.2.e

Afwezig: 5.1.2.e

1. Welkom en agenda

5.1.2.e neemt 5.1.2.e haar taak over als secretaris van deze werkgroep. R De agenda wordt vastgesteld.

2. Conceptverslag en acties

Het conceptverslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Mededelingen

- afgewezen projecten: er loopt overleg tussen BIJ12 en RIVM. Bezien wordt of een structurele oplossing gevonden nodig is, die dan kan worden ingebracht bij Nieuwbouw Register
- woningbouwprojecten actualisatie: 5.1.2.e heeft begin deze week opgeleverd, RIVM heeft dit in goede orde ontvangen.
- Proces pakket van eisen: bijlage ter info openstaande punten pakket van eisen tbv Register. Beleidsgroep Register is in afwachting van de nieuwe beleidscyclus tijdelijk geannuleerd. 5.1.2.e heeft aangekaart bij 5.1.2.e dat het de afspraak is dat het pakket van eisen vastgesteld wordt door de stuurgroep TV, waar de beleidsgroep voorportaal voor is.

Terugkoppeling stuurgroep AERIUS:

Het was een volle agenda met zowel besluitvormende, gedachtenvormende als informerende stukken. De informerende stukken zijn we hierdoor niet aan toe gekomen.

Gedachtenvormend:

1. Concept MJP: eerste bespreking, stuurgroep heeft een eerste reactie gegeven maar het gesprek zal in eerste instantie gevoerd worden in de klankbordgroep.
2. Opdrachtformulering tbv extern onderzoek: opdracht voorstel voor een doelmatigheidsonderzoek gericht op AERIUS Calculator.

Besluitvormend:

1. AERIUS prioriteiten Q1/Q2: uiteindelijk is het voorstel om de hoogste prioriteit te geven aan kwaliteit, 25 km, cloud migratie geaccordeerd. Over twee weken opnieuw spreken over de prioritering tussen GGA en vergunningverlening. Signaal ND was dat besluit hierover niet nu genomen hoefde te worden, maar dat als een maand gewacht wordt er pijnpunten zullen ontstaan.
2. Format kwartaalrapportages: akkoord met het voorstel inclusief een evaluatiemoment na Q1.

Informierend:

1. Ervaringen eerste week calculator
2. SLA RIVM

4. Actualisatie Register 2021

Verantwoordingsdocument tijdelijk parkeren, inzet is eind maart in de stuurgroep. 5.1.2.e komt wanneer besluiten genomen zijn op onderwerpen bij 5.1.2.e op de lijn om samen te bezien wat en hoe hierin op te nemen.

Meegestuurde concept notitie van de hand van 5.1.2.e met hierin een voorstel voor de methode toedeling ruimte Srv aan SSRS. In Register 2021 komt voor het eerst Srv ruimte. Srv gebruikt voor 1) aftrekposten 2) woningbouw/MIRT, 2022 en 2030 3) Meldingen, 2022 en 2030

Schriftelijke reactie naar 5.1.2.e . 5.1.2.e verwerkt de discussie in de tekst inclusief openstaande vragen.

5. Veranderproces

Denkrichting nu, maar wel onder voorbehoud gedeeld: techniek gaat overgedragen worden aan RIVM, consequentie voor het voorzitterschap en organisatie van de technische werkgroepen. Vraag is wat de er in deze werkgroep echt technisch is, en wat een beleids- of uitvoeringscomponent heeft. Centraal komt een portfolio overleg gevoed, waarschijnlijk door de drie instrumenten plus drie onderwerpen (vergunningverlening, data en actualisaties). Taken uit deze groep zullen belegd moeten worden, bijvoorbeeld over wat RIVM technisch kan uitvoeren en de thema's. voorlopig gaat deze groep door. Totdat de nieuwe governance van start gaat.

5.1.2.e en 5.1.2.e voeren de regie over het inrichten van de beleidscyclus die past op de ICT-governance.

6. Rondvraag

5.1.2.e stelt de vraag aan ND wie van RIVM 5.1.2.e kan ondersteunen om IenW bij te praten over frequentie vullen Register. Wie kan dit vanuit RIVM met IenW bespreken.

Scope actualisatie 2022 in de beleidsgroep besproken. Er komt nog een reactie vanuit de provincies. 5.1.2.e is van mening dat met ingang beschikbaar komen Srv er geen resultaat GML's meer aangeleverd kunnen worden door BG. Doel actualisatie vereenvoudigen. Afspraak bij 5.1.2.e niet bekend, maar verwelkomt dit wel.

5.1.2.e geeft aan dat dat een goede eerste stap is, maar dat dat nog niet voldoende is om de actualisatie via volledige herberekening te automatiseren.

Er wordt afgesproken dat dit wordt nader wordt uitgezocht, indien dit leidt tot een project(wens0 wordt dit aangeleverd bij 5.1.2.e ikv portfoliomanagement.

Om te komen tot een nieuwe organisatievorm rond Aeries ('Governance') voor Register, is het handig om te inventariseren welke taken er gezien worden rond inrichting en beheer van Register.

Op basis van deze takenanalyse kan gezien worden in welke groep welke taken belegd kunnen worden.

Beleidsdoel:

- Verlenen van vergunningen met gebruik van Aeries Register

Instrument:

- Via Aeries Register en/of bank

Aaname:

We gaan we uit van SDB/SSRS als een beleidsinstrument en dus niet alleen de technische toepassing (en de verantwoording daarvan)

Cluster 0:

- Coördinatie en samenhang beleidsinstrument(en) in register
- Relatie en afhankelijk met onderliggende databronnen (als Connect / Calculator/...)
- Visie ontwikkeling Register
- Transparantie en publieke verantwoording van keuzes en werking van de bank(en)

Cluster 1: Instellen nieuwe bank of uitbreiden ruimte bestaande bank

- Politiek bestuurlijk besluit instellen bank en vrijmaken ruimte, incl doelen
- Ruimte ecologisch beschikbaar maken en verantwoorden
- Ruimte beleidsmatig verantwoorden
- Ruimte technisch inboeken
- Juridisch regelen dat ruimte uitgegeven kan worden
- Bij toevoegen nieuwe doelen: depositiekenmerken en afboeking technisch mogelijk maken
- (Nieuwe) maatregelruimte duiden (en dan opnieuw vorige punten langslopen)
- Implementeren en inregelen VTH / vergunningverleners kunnen bank gebruiken
- Uitwerking hoe werkt (deze) bank voor VTH gebruikers
- ...

Cluster 2: Gebruik van (bestaande) bank

- Prioriteringstool(s) beschikbaar hebben
- VTH wensen (aanpassing, vergemakkelijken werk) in beeld en ingeregeld bij uitvoering
- Pdf aanpassen / ...
- Actualisatie coördineren

- Afsluiten maatregelruimte, opheffen van een bank
- Verantwoorden gebruik ruimte (juridisch, ...)
- Beheer van de bank (dagelijkse Q&A's)
- Ecologische onderbouwing (en technische implementatie)
- Juridische verankering (Regeling etc)
- ...

Cluster 3: Actualisatie Register / banken coördineren / uitvoeren / verbeteren gebruikersvriendelijkheid

- Scope bepalen
- Methode van actualisatie Register bepalen
- Rollen en taken bij actualisatie bepalen (uitgaande van formele taak)
- Communiceren met vergunningaanvragers en bestuurder
- Open data en impact analyse
- Verantwoorden (beleids)uitgangspunten actualisatie, zonodig ook actualiseren verantwoordingsdocumenten, factsheets en release notes
- Zwarte hexagonen
- Technisch beheer
- Functioneel beheer
- Beleidsmatig beheer (is nu niet belegd)
- ...

6d

Hoofdproject				
Deelprojecten	Actualisatie SSRS 2022			Ruimte (nieuwe) bronm
Sub-deelprojecten	<i>Effecten snelheidsverlaging</i>	<i>afgeboekte ruimte projecten</i>	<i>Functionele en technische aanpassingen (ovb)</i>	<i>Doorrekening Srv</i>
Januari	OVB RIVM herbereking beschikbaar			
Februari		Voorbereiding rekensheets etc. (Bij12)	afgewezen projecten/ twee bakjes SRV	
Maart	Besluit LSV	Verwerking projecten 2021 (als LSV wel doorgaat)	clusters handreiking	Beleidsverantwoording inrekenen SRS publicatie/ rode hexagonen uit SRV afgeboekt
April			nb aandacht voor herberekenen ruimte vergunde meldingen? / SRV	
Mei				
Juni	juni Pre release Connect 2021/22 (ovb check RIVM)			
Juli				Tweede vullingsronde SRV bedrijven
Augustus				Ecologische beoordeling??
September				
Oktober	Release Register 2022			
November				
December				
Januari				
Februari				

SSRS			
maatregelen in SSRS	Afhechten maatregelen	Ecologische beoordeling(en)	
Nieuwe bronmaatregelen	LSV	Effecten warme sanering	Effecten actualisatie SRV

	afhechten 2020 beoordeling		
	beleidsmatige juridische keuzes gemaakt met oog op garanderen vergunningen.	Opdracht advies-bureaus	
	Kabinetsbesluit LSV		
	uitwerken afhechtingsafspraken?	Definitief rapport	
Planning walstroom en MGO1 maken, met oog op inrekenen, RIVM en juridische doorlooptijd			Doorrekening R2021/ opdracht advies-bureaus ?
			Concept rapport
			Definitief rapport

2023

Walstroom en MGO 1				

er 2022

	Wijziging Rnb (Regeling natuur bescherming)				Transparantie	
Aanvullende maatregelen provincies	Restruimte	Actualisatie	Nieuwe bronmaatregelen	Generiek	Verantwoording	Communicatie

Start traject NH en ZLD, vervolg LB					Besluit uitwerken open data actuele depositieruimte na	
LB besluit en opdrachtverlening schermen				Versie naar contactpersonen (koepels, toetsers)	Verantwoording keuzes Srv/ handreiking voor de nieuwe NWE	
Opleveren ecologische onderbouwing maart		RNb voor maartversie Register		Internetconsultatie en ATR voor 6 weken		
Optioneel extra garanderen i.v.m. vergunningen				Voorhang cf. toezegging vorige MLNV?		
				Ondertekening en publicatie		
			check op planning ruimte nieuwe bronmaatregelen	Inwerkingtreding min. 3 maanden na publicatie?		
				Vast verandermoment = 1 juli		
		wijziging RNB ivm C22				

Deelplanning wijziging Rnb									
		Restruijnte		Actualisatie		Nieuwe bronmaatregelen		Generiek	
Maand	Weeknr	wie	wat	wie	wat	wie	wat	wie	wat
2021									
Januari	wk 1								
	wk 2								
	wk 3								
	wk 4								
Februari	wk 5								
	wk 6								
	wk 7								
	wk 8		scope bepaling regelingswijziging				alleen mee laten		aankondiging wijziging aan M LNV
Maart	wk 9		start beleidskeuzen ter uitwerking						
	wk 10		check: meldingen en specifieke zaken						
	wk 11		irt planning						
	wk 12		keuzen tav regeling in DGO						
	wk 13								concept regeling gereed
April	wk 14								
	wk 15								concept regeling in MR
	wk 16								
	wk 17								start Internetconsultatie
Mei	wk 18								
	wk 19								
	wk 20								start verwerking reacties consultatie
	wk 21								definitieve regeling via DO naar MR
Juni	wk 22								
	wk 23								
	wk 24								
	wk 25								aanleveren tekst staatscourant
	wk 26								vast verandermoment 1-7
Juli	wk 27								
	wk 28								
	wk 29								
	wk 30								
Augustus	wk 31								
	wk 32								
	wk 33								
	wk 34								
	wk 35								
September	wk 36								
	wk 37								
	wk 38								
	wk 39								
Oktober	wk 40								
	wk 41								aanleveren tekst Staatscourant
	wk 42								
	wk 43				5 oktober: release, dan ook technische regelingswijziging				1 oktober vast verandermoment
November	wk 44								
	wk 45								
	wk 46								
	wk 47								
	wk 48								
December	wk 49								
	wk 50								
	wk 51								
	wk 52								
2022									
	wk 1								

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: Liefstinghsbroek
Datum: maandag 21 februari 2022 17:51:26

7

Heren,

Zonder de exacte projectinformatie te hebben is het uiteraard onmogelijk om vanuit mijn positie aan te geven welke woningbouwprojecten rond Liefstinghsbroek zorgen voor depositie vanuit de gebruiksfase op betreffende natuurhexagonen. Veel projecten kunnen vanwege de (zeer) beperkte omvang en de afstand al worden uitgesloten. De volgende projecten verdienen nadere aandacht:

In provincie Groningen: 107 woningen in Ter Apel X:267337 Y:544795

In provincie Drenthe: 101 woningen in Nieuw Buinen X: 258671 Y: 553335

Er is een projectje van 1 woning dat er ook bij in de buurt komt. Is in Ellersinghuizen (Groningen) op een afstand van 1350 meter van Natura 2000.

Als er al sprake is van depositie, dan zal het minimaal zijn.

Groet, 5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
@nvm.nl"; 5.1.2.e @minienw.nl"; 5.1.2.e
@bij12.nl"
Cc: 5.1.2.e @bij12.nl"; 5.1.2.e @minbzk.nl"; 5.1.2.e @tauw.com"; 5.1.2.e @minienw.nl"
Onderwerp: stukken t.b.v. Technische werkgroep 24-2-2022
Datum: dinsdag 22 februari 2022 14:42:09
Bijlagen: [conceptverslag technische werkgroep 10-2-2022.docx](#)
[Taken bij Register.docx](#)
[Concept voorstel afhechten LSV negatieve saldi.docx](#)
[Planning Release SSRS 2021.docx](#)
[Inbreng depositieruimte SRV in SSRS 15.02.2022.docx](#)

8

Beste deelnemers,

Hierbij de agenda en stukken voor donderdag 24 februari a.s.

1. opening
2. verslag
3. mededelingen
  - a. terugkoppeling JKT
  - b. stavaza LSV
4. Actualisatie 2021
  - a. inbreng SRV depositieruimte (doordenken berekening rode hexagonen)
  - b. planning release 21 (eerste opzet)
  - c. stavaza meldingen in SSRS
5. Afhechten LSV
  - a. omgaan met negatieve saldi (geleide brainstorm)
6. Nieuwe governance
  - a. taken bij register (notitie vaststellen in 0.8 versie)
7. wvttk

Ik ben zelf afwezig i.v.m. cursus.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

.....
Programma Directoraat Generaal Stikstof

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-passage-O
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
T: + 5.1.2.e
E: 5.1.2.e @minezk.nl

Aanwezig: maandag t/m donderdag

.....

Naam	Actie
5.1.2.e	Kijken of er sprake is van randeffecten bij verschilberekeningen bij de Srv
5.1.2.e	Nagaan of tussen nu en oktober TB genomen gaan worden die ruimte zullen vragen in het SSRS
5.1.2.e	Nagaan wat het verwachte aantal meldingen is die geactualiseerd zullen moeten worden in oktober (afhankelijk wanneer je open gaat)
5.1.2.e	Nagaan bij 5.1.2.e verschil tussen randeffecten bij actualisatie verleende vergunningen versus nieuwe vergunningen (van actielijst af) Staat op de agenda
5.1.2.e	Nagaan of bij de actualisatie stikstofbanken wordt uitgegaan van de methode volledige herberekening. Ja, actie afgerond. Wordt een discussie punt
Termijnagenda	
Februari	agenderen terugboeken bouwfase → volgende week aan de orde. 5.1.2.e maakt notitie. Gaa over controle zwarte hexagonen 2020, denklijn. Niet cruciaal voor actualisatie 21
Februari	Lessons learned adhv casus schalingsfactoren (actie 5.1.2.e)
Maart	Actualisatie 2021 : - Inbreng depositieruimte SRV, hoe breng je SRV ruimte in SSRS? - Actualiseren SRV, hoe actualiseer je de SRV ruimte?
April	agenderen actualisatie oktober 2022. Wachten is op input van 5.1.2.e Wie is contact persoon voor stikstofbanken

Aanwezig: 5.1.2.e
Afwezig: 5.1.2.e

Agenda

1. Opening
5.1.2.e heet als voorzitter een ieder welkom.
2. verslag en actielijst (zie bijlage)
Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.
Actielijst is doorgenomen.
3. mededelingen
  - stavaza LSV
5.1.2.e spreekt vandaag n.a.v. nota met de Minister. Na akkoord zal deze doorgeleid worden naar de ministerraad (regelingswijzing, kamerbrief, beslisnota) beoogd besluit 18 maart. Een week daarvoor in de ondernemingsraad. N.a.v. hiervan zal z.s.m. een kamerbrief uit gaan.

Actie: 5.1.2.e gaat na wie zijn contactpersoon is bij de provincies. Hij heeft hier contact over met 5.1.2.e
  - Actualisatie '22
De actualisatie'22 staat als datum nog voor oktober in de planning.
Er ligt een strakke planning omdat er op 31 maart ook een AO stikstof is.

Ecologische onderbouwing

- Als het alleen om SRV zal gaan, dan gaan we waarschijnlijk dit in tijd halen.

De juridische doorlooptijd van het traject bepaald het tijdspad.

Communicatie

De volgende communicatie middelen zullen ingezet worden:

- Kamerbrief over openstelling LSV
- Woordvoerderslijst, die afgestemd is met provincies, I&W en BZK

Verwachting is dat er WOB verzoeken komen en media aandacht zal komen.

4. Actualisatie 2021

- inbreng depositieruimte SRV (zie bijlage)

In de wordt ingegaan "hoe breng je SRV ruimte in SSRS" en de keuzes die gemaakt moeten worden zijn besproken.

Wordt opnieuw geagendeerd in de volgende vergadering i.v.m. afwezigheid van 5.1.2.e en 5.1.2.e

Voor de release moet dit geregeld zijn.

Er vindt nog een discussie plaats over erfenis LSV

Actualiseren SRV ruimte

Hoe actualiseer je SRV ruimte?

Deze moet geagendeerd worden .

Voor 20/21 versie bedacht hebben.

- datum actualisatie Register 2021

Geen datum vastgesteld voor release register 2021.

Wel een datum voor openstelling SSRS, dit is half juni 2022
(kamerbrief, regelingswijziging volgt nog)

Er is één gebruiker van het register en dit is SSRS.

De hoofd architectuur over één of twee stikstofbanken naast elkaar (technische/juridisch), daar moet nog knopen worden doorgehakt. Het rijk heeft een stikstofbank en de provincie heeft een stikstofbank.

5.1.2.e zal 5.1.2.e vragen hierover uitleg te komen geven.

- twee weken technische vertraging

5.1.2.e **vragen om tekst**

- planning actualisatie register

5. Nieuwe governance

verdelen beleid / techniek (bijlage)

5.1.2.e zorgt nog voor een leeswijzer, en past het stuk aan. Volgende keer op de agenda. Actie, deze versie 0.7 zal doorgeleid worden binnen DGS als input voor de beleidscyclus.

Technische zaken gaan naar RIVM ; vraag is wat beleg je daar en wat niet.

- Planningsverantwoordelijkheid voor actualisatie bij RIVM
- Product owner register (5.1.2.e)
- Technische oplevering (continuïteit garanderen)
- Technische beheer Software/ Hardware
- Data en modellen die input zijn voor de software
- Register; emissie factoren, comptabele met vorige versie

Beleidszaken in beleidscyclus ingebracht

- Implementatie
(techniek kan hier bij ondersteunen, maar niet verantwoordelijk voor)

- Monitoring
- Dagelijks beheer
- Vulling/ Format (maatregel VTH)
- Juridisch

wvttk

Volgende agenda

- **SRV depositieruimte**
- Meldingen notitie ?
- Bespreknotitie verantwoording SRV ruimte? – half maart

Om te komen tot een nieuwe organisatievorm rond Aerius ('Governance') voor Register, is het handig om te inventariseren welke taken er gezien worden rond inrichting en beheer van Register.

Op basis van deze takenanalyse kan gezien worden in welke groep welke taken belegd kunnen worden.

Doel

Bij het beleggen van de taken in verschillende groepen is het uitgangspunt dat het beleidsdoel is, om vergunningverlening mogelijk te maken, met ondersteuning vanuit het Aerius instrumentering.

Dit is van belang omdat inzet tbv Aerius Register geen doel op zich is en de inzet hiervoor zich positioneert: gebruikerswensen en beleidswensen zijn hier van belang, in de context van (veranderende) juridische randvoorwaarden.

Eisen en effecten

De hardste juridische randvoorwaarde is dat er nooit meer depositieruimte uitgegeven mag worden dan beschikbaar is. Dat lijkt een logische voorwaarde, maar heeft forse betekenis voor de ondersteunende inzet van Register.

De vertaling van de juridische eis naar techniek vereist op vele niveaus beleidskeuzen.

De beleidsontwikkeling is nog in beweging, maar werpt wel haar schaduw vooruit: er zijn twee versies van Register in beheer: een Register 2.0 en een Register 3.0.

Scheiding 'beleid, juridisch en VTH' vs 'technische' taken

Gewenst: scheiding te maken tussen technische en 'VTH/beleidstaken'. De VTH/beleidstaken worden dan opgepakt in groepen die dat als zwaartepunt kennen, technische taken worden dan door RIVM opgepakt.

Kenmerk van Register is dat ook technische zaken veelal juridische / beleidsconsequenties hebben, waarbij steeds het uitgangspunt 'garanderen dat er nooit teveel ruimte uitgegeven kan worden' centraal staat.

Taak	Beleid / juridisch / VTH	Technisch + implementatie-ondersteuning
<u>Instellen bank</u>	Definiëren maatregelen en doelen / projecten Juridisch verantwoorden Prioriteringsvolgorde projecten Ecologisch verantwoorden Projectmatig plannen VTH / uitvoering borgen (incl opleiden en org GAT?)	Register klaarzetten Uitvoeren en vb GAT

	Vraagarticulatie borgen Juridisch mogelijk maken	
<u>Maatregel</u>	Maatregelruimte beschikbaar stellen Beleidskeuzen Maatregel inrekenen verantwoorden Besluit maatregel beëindigen en beleidsstappen eindigen	Ruimte inboeken cf specificaties Verantwoorden welke technische keuzen gemaakt zijn Zonodig: ruimte meerdere maatregelen tbv project koppelen Maatregelruimte beëindigen in register
	Ecologische verantwoording laten opstellen	Data leveren tbv ecologische onderbouwing (ogv maatregel)
<u>Projecten vergunning</u>	Projecten reserveren en afboeken cf juridische eisen Gebruikerswensen vergunningverlening in beeld	Reservering en afboeking mogelijk maken Volgordebepaling ondersteunen Bewijs tbv vergunningverlening leveren (pdf) Gebruikersrollen geven en borgen
<u>Systeemeisen</u>	Zichtjaren bepalen Vraagarticulatie doorvertalen naar systeemprojecten ...	Zichtjaren programmeren Systeemproject invoeren in ICT ...
<u>Actueel houden</u>	Methode actualiseren bepalen Uitgangspunten maatregel aanleveren Vergunde projecten herberekenen Datum actualisatie communiceren (vergunningverleners én bestuurders)	Planningsverantwoordelijk (oa ivm portfolio planning) Kaartlagen en hexagonen aanpassen Automatisering herberekening? Backward compatability met Connect borgen Oude versies R met data en bewerkingen beschikbaar houden Datum actualisatie bepalen Open data op orde en impact analyse leveren (vooraf met beleids-hotspots) Tijdreis mogelijk laten zijn
	Zwarte hexagonen: beleidslijn en oplossen	zwarte hexagonen' in beeld houden (archief)
<u>Verantwoording</u>	Beleidskeuzen maatregelruimte, zichtjaren,	Open data Release notes

	rekenmethoden etc beschrijven Actualisatiemethode en 'berekeningskeuzen' verantwoorden Handreiking vergunningverleners	Werking register beschrijven (incl borging gebruikersrollen en 'nooit meer uitgeven dan beschikbaar' rekentechnisch)
→ Dubbel! Waar logische plaats?	Ecologische verantwoording laten maken	Data leveren tbv ecologische verantwoording
<u>Monitoring en (dagelijks)beheer</u>	Dagelijkse Q&A's Beleidsinformatie borgen Implementeren van gevraagde technische tools in werkwijze / organisatie	Technisch beheer en onderhoud (cf SLA) Gebruikerswensen in beeld en uitvoeren

Aanleiding

Nu de kans dat depositieruimte van de LSV niet verder gebruikt zal worden in SSRS is ook aan de orde op welke manier de open eindjes agv de LSV afgehecht worden.

Een van de open eindjes is het voltooiën en nalopen van de afspraken van de ecologische onderbouwing 2020. Dat staat los van deze notitie.

In deze notitie staat het afhechten van de 'negatieve saldi door actualisatie' op grond van ruimte LSV centraal.

Negatieve saldi door actualisatie

Vanuit actualisatie 2020 zijn er op enkele plaatsen problemen in het Register ontstaan op grond van ruimte LSV wanneer:

- Er **onvoldoende** depositieruimte in R2020 is waar dat in R2019A nog wel was.

Juristen geven aan dat er wanneer er in R2020 door de actualisatie een negatief saldo ontstaat op specifieke hexagonen er geen depositieruimte aan projecten kan worden toebedeeld voordat dit negatief saldo weer is aangevuld door bijv. aanvullende maatregelen.

Het risico van de tekorten wordt geduid als 'lokaal risico', waardoor er lokaal geen vergunningen kunnen worden gebaseerd op betreffend hexagon totdat het negatieve saldo wordt opgeheven.

Een 'lokaal' of projectrisico kan leiden tot een risico voor alle depositieruimte in het SSRS, zodra er geen afspraken zijn over de aanvulling van het negatieve saldo.

Bij het afhechten van de LSV uit SSRS zullen deze negatieve saldi aan de orde moeten komen cf vastgestelde beleidslijn.

Voorstel

- Breng opnieuw in beeld waar de negatieve saldi zich voorzien
- Werk dan cf de beleidslijn (zie bijlage) de opties af en vul de ruimte aan.
- Mogelijk is het niet nodig om alle negatieve saldi langs te lopen, wanneer volgende redenering hout snijdt (**controle in WG Register nodig!**)
  - o Indien in 2030 er geen tekort is op hetzelfde hexagon (negatief saldo op betreffend hexagon), dan kan dat hexagon in 2020 na terugboeken bouwphase dus ook geen negatief saldo bevatten
  - o Te toetsen denkstappen in de redenering:
    - Depositieruimte in 2030 agv LSV is kleiner dan in 2020 (autonome verschoning)
    - Vergunde ruimte 2030 betreft alleen gebruiksfase, is ook te beschouwen als de gebruiksfase 2020 (+3, want bouwphase duurt gemiddeld 3 jaar).

- Gebruiksfase woningbouw betreft verkeersaantrekkende werking, wordt met eenzelfde autonome verschoning geconfronteerd als wegverkeer
- Zichtjaar 2020 betreft 'KT' en niet precies 2020,000, waardoor er geen specifieke berekening 2023 nodig hoeft te zijn (?)
- Zwakke punten in deze zijn redenering mogelijk:
  - Ruimtevrage verkeersaantrekkende werking verleende vergunning 2023 kan groter zijn dan die in 2030 (verschoning)
    - Het verschil is de bouw- en aanlegfase
- Optie: Controleer adhv een aantal voorbeelden met terugboeken bouwphase of ze opgelost zijn
  - Voorbeelden slim te kiezen, bijvoorbeeld
    - Grootste negatieve saldo
    - ...
  - Vraag: welke Calculatorversie gebruiken we bij de evt benodigde controlerende berekeningen?

Bijlage: **Notitie beleidsuitgangspunten zwarte hexagonen n.a.v. Actualisatie Register 2020**

Inleiding

Het SSRS is een besloten systeem van 2 bronmaatregelen en een beperkt aantal doelen waaraan depositieruimte toebedeeld mag worden. Depositieruimte ontstaat doordat de bronmaatregelen leiden tot lagere depositie. Daar waar er door de bronmaatregelen geen depositiedaling ontstaat, is er geen depositieruimte. Bij eventuele stijging van depositie spreken we van 'rode hexagonen', die indien deze niet uit te sluiten negatieve ecologische effecten behelzen, een systeemrisico vormen voor het gehele SSRS.

Alleen wanneer depositieruimte op moment van toedeling aanwezig is, kan deze ruimte toebedeeld worden aan projecten.

Dit leidt tot de situatie dat definitieve toedeling tbv een juridisch harde vergunning (of Tracébesluit) alleen kan geschieden wanneer de depositieruimte op alle betreffende hexagonen waar ruimte op wordt gevraagd voldoende is. Na het definitieve besluit kan de depositieruimte dus nooit negatief zijn.

Hiermee wordt gegarandeerd dat een definitief verleende vergunning (of Tracébesluit) gebaseerd is op de op dat moment beschikbare depositieruimte.

Actualisatie

Aerius moet rekenen met nieuwe wetenschappelijke inzichten. Daarom wordt AERIUS jaarlijks geactualiseerd zodat het model en de parameters daarin actueel blijven.

Gevolg van deze actualisatie is dat de depositieruimte in het Register voor en na actualisatie kan afwijken, danwel nieuwe hexagonen worden toegevoegd. Tijdens de actualisatie worden ook (alleen) definitief vergunde projecten met de nieuwe data doorgerekend, om de nieuwe depositieruimte vast te stellen. Dwz dat de actualisatie geen effect kan hebben op definitieve vergunningen, maar wel op beschikbare ruimte in het 'nieuwe Register'.

Na actualisatie

Er zijn de drie volgende mogelijkheden te onderscheiden na de actualisatie 2020:

1. Er is **voldoende** depositieruimte in R2020 én dat was ook zo in R2019A (dus nergens een 'negatief saldo', geen probleem in dit kader).
2. Er is **onvoldoende** depositieruimte in R2020 én dat was ook zo in R2019A (geen probleem in dit kader – er kan en kon niets worden vergund)

Er ontstaat echter wel een probleem in het Register wanneer:

3. Er **onvoldoende** depositieruimte in R2020 is waar dat in R2019A nog wel was.

Juristen geven aan dat er wanneer er in R2020 door de actualisatie een negatief saldo ontstaat op specifieke hexagonen er geen depositieruimte aan projecten kan worden toebedeeld voordat dit negatief saldo weer is aangevuld door bijv. aanvullende maatregelen.

Het risico van de tekorten wordt geduid als 'lokaal risico', waardoor er lokaal geen vergunningen kunnen worden gebaseerd op betreffend hexagon totdat het negatieve saldo wordt opgeheven.

Een 'lokaal' of projectrisico kan leiden tot een risico voor alle depositieruimte in het SSRS, zodra er geen afspraken zijn over de aanvulling van het negatieve saldo.

Voorgestelde handelingsopties

Om om te kunnen gaan met deze negatieve ruimte bestaat het volgende handelsperspectief:

- concluderen dat er een '*negatief saldo*' is ontstaan' en geen nieuwe toebedelingen op dat hexagon toestaan: dit is het automatisch gevolg van hoe AERIUS Register werkt;
- Op betreffend hexagon wordt het '*negatieve saldo*' gemonitord en verrekend via eerstvolgende nieuwe ruimte die beschikbaar komt op het betreffende hexagon vanuit het gesloten systeem dat SSRS is:
  - I. Terugboeken van alsnog afgewezen definitieve vergunningen¹ (alsnog niet geconsumeerde vergunningsruimte);
  - II. Depositieruimte gecreëerd door de Subsidieregeling sanering varkenshouderij;
  - III. Ruimte die beschikbaar komt door het 'terugboeken' van tijdelijke deposities, zoals in Ministeriele Regeling beschreven wordt. Dit vraagt specifieke monitoring op daadwerkelijke start en daadwerkelijke voltooiing van het project.
    - a. Het betreft tijdelijke deposities van de bouwfase van het project
    - b. Na het definitief maken van de vergunning zal de bouwfase in de regel niet direct starten
    - c. De deposities treden op tijdens de bouwfase, dus direct na (formele vaststelling van) finalisering kunnen cf ministeriele regeling de tijdelijke deposities 'teruggeboekt' worden

Naar verwachting is III pas opportuun na zomer 2021: hiervoor zijn technisch / administratieve aanpassing nodig (bv te realiseren bij de doorontwikkeling van Register) en is (natuurlijk) afhankelijk van de afronding van de bouwfase van het betreffende woningbouwproject.

Alternatieve – mogelijk additionele - benaderingen:

Stuurgroep kan kiezen om de inspanningen uit te breiden met een ecologische beoordeling van zwarte hexagonen, danwel het systeem flexibeler te maken (meer bronmaatregelen toe te voegen) Ook wordt gevraagd of er een antwoord is op de vraag of een projectrisico kan uitgroeien tot een systeemrisico.

Juridische analyse:

- Het uitgangspunt 'vergund is vergund' betekent dat er in beginsel geen consequenties zijn voor het desbetreffende project omdat de vergunning definitief is en er op het moment van vergunningverlening voldoende depositieruimte beschikbaar was in het SSRS.
- Als de vergunning voor het desbetreffende project nog niet onherroepelijk is en er zijn over stikstof/het SSRS zienswijzen dan wel beroepsgronden ingediend, dan bestaat het risico dat de toegedeelde ruimte opnieuw (ex nunc) moet worden berekend en er een tekort is.
- Indien nodig (bij tekorten als gevolg van herberekening van vergunde/gereserveerde projecten) kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn in kader van het SSRS om een '*negatief saldo*' aan te vullen. In R2020 zal traceerbaar gemaakt moeten worden om welke effecten (locatie en kwantiteit) het gaat, en hoe (wat, hoeveel) de aanvulling is uitgevoerd (met de nadruk op is uitgevoerd).
- Zolang een '*negatief saldo*' op een hexagoon niet is aangevuld, kan daarop geen vergunning worden verleend.
- een tekort/negatief saldo moet bijgehouden worden; en

---

¹ Dit dient te gebeuren op basis van de meest actuele rekenmethodiek. Dat betekent dat er voor een dergelijke terugboeking een actualisatieberekening nodig kan zijn.

- een negatief saldo moet (eerst) aangevuld moet worden, voordat een hexagoon op nul word gezet of nieuwe vergunningsruimte beschikbaar kan komen.
- Er is geen harde juridische termijn waarbinnen dit lokale tekort moet zijn bijgewerkt. Het kan een beleidsafpraak zijn, die 'z.s.m.' inkadert tot een redelijke juridische termijn.

Termijn en verantwoordelijkheden

Tav de 'redelijke termijn' zijn navolgende overwegingen te maken:

- Zo kort mogelijk op te lossen bij voorkeur voor eerstvolgende actualisatie, doch uiterlijk 4 jaar na moment van rekenkundig constateren van (ecologisch significant) tekort.
- Tijdig nemen van adequate maatregelen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de betrokken overheden, juist ook ten behoeve van borgen van vergunningszekerheid.

Wsl Niet meer nodig (maar nog wel bewaren!)

- LSV ruimte herberekenen
- Vergunningen woningbouw tot 14-1-2022 daar vanaf halen

Uit te voeren acties:

Voor GAT (01-04-2022)

- Inboeken ruimte SRV in 2 'bakjes' (zelfde zichtjaren etc als huidig SSRS)
  - o Beleidsverantwoording SRV inboeken
  - o RIVM verantwoording SRV inboeken
- Rode hexagonen 2020 uitzonderen uit SRV
- Zwarte hexagonen 2020 in beeld en evt uitzonderen uit SRV
- Optioneel: 2 extra 'maatregelbakjes'
  - o NB: combineren van maatregelbakjes zelfde zichtjaar technisch niet mogelijk

Evt ook na GAT

- Restructuur (inhoud bakje 2) bepalen
- Overhevelen ruimte bakje 1 naar bakje 2
  - o Rekening houden met 'manier van actualiseren'
- Open data
- Release notes
- Handreiking vergunningverleners (incl meldingen en clusters)
- Ecologische onderbouwing

Nagaan:

- Afgewezen projecten
- Starten: hoe actualiseer je SRV ruimte (en al dan niet te combineren bij actualisatie 22 met 'eerste ophoging SRV in SSRS')?
- Starten: hoeveel risico loop je op 'zwarte hexagonen' ogv SRV, en hoe kun je die beheersbaar maken / houden?
- Starten: wie en hoe actualiseer je een melding

SSRS beschikbaar:

- Na publicatie RNb en ecologische onderbouwing

Nog naar SG Aeries communiceren inregelen (al dan niet icm scope Actualisatie 2022)

Inbrengen van depositieruimte Srv in SSRS, Register 2021

Inleiding

Tijdens komende actualisatie van Register zal de eerste ruimte van de Subsidieregeling sanering varkenshouderijen in het stikstofregistratiesysteem (SSRS) ingebracht worden.

Deze notitie beschrijft op welke manier dat zal gebeuren, en beantwoordt de 'hoe dan' vraag.

In Register wordt depositieruimte in het systeem geplaatst d.m.v. een rekenbestand (gml maatregel), voor de ruimtebehoefte geldt hetzelfde (gml projecten). Technisch gezien zijn er weinig beperkingen. De keuze die in de techniek wordt gemaakt hangt samen met de manier van boekhouding: hoe gedetailleerder de verdeling van ruimte in Register, hoe complexer de boekhouding (en andersom). De wijze van boekhouding is voornamelijk een beleidsmatige keuze.

Invoeren SRV bedrijven

Er is een separate notitie beschikbaar over de kwantificering en de beleidskeuzes daarin bij het opnemen van individuele SRV bedrijven. De set SRV bedrijven wordt in SSRS ingeboekt als twee maatregelen (of: 'bakje'?): één die alle ruimte van de SRV bedrijven ontvangt, en – na aftrek van 'rode hexagonen' (zie onder) gebruikt kan worden door bevoegde gezagen voor alle in de RNb genoemde woningbouw- en MIRT-projecten.

De tweede maatregel (of: bakje) is in eerste instantie leeg, en wordt later gevuld op basis van een beleidsbesluit via een vorm van overheveling die nog bepaald moet worden. Vanuit dit bakje kan alleen door bevoegd gezag afgeboekt worden voor legalisatie van PAS-melders, cf de procedure die in de RNb beschreven staat.

De bakjes zullen cf huidig SSRS worden opgedeeld in de zichtjaren 2022 en 2030. Voor de verdeling van de depositieruimte over deze doelen is een verdeling nodig die technisch vertaald zal moeten worden naar Aerius Register. Over de wijze van verdeling van de maatregelruimte moeten nog afspraken worden gemaakt, in deze notitie wordt een voorstel gedaan.

Verdeling depositieruimte

In Register 2021 wordt voor het eerst maatregelruimte geplaatst van de Srv-maatregel. Voordat de depositieruimte aan voornoemde doelen kan worden toegekend, is er depositieruimte nodig voor het sluiten van de boekhouding van 2021 en voor het oplossen van rode hexagonen t.g.v. de Lsv-maatregel (conform ecologische onderbouwing van december 2020).

Aftrekposten

Om de depositieruimte te bepalen die in Register 2021 benut kan worden voor voornoemde doelen, moeten eerst de volgende exercities in deze volgorde worden uitgevoerd:

1. Afboeken van depositieruimte t.b.v. afspraken uit ecologische onderbouwing 2020 (en zonodig: 2021)
2. Afboeken van depositieruimte t.b.v. oplossen van zwarte hexagonen (zonodig);

Vraag is hoe je de op grond van ecologische beoordeling 2020 benodigde ruimte (rode hexagonen) gaat actualiseren als je LSV niet meer gaat gebruiken?

Indien LSV in 2021 wel gebruikt wordt, dan is de oplossing 'volledige herberekening' (en is de ruimtevraag in 2021 bekend). Mogelijk moet er dan nog een keuze gemaakt worden tussen 2 getallen (2020 en 2021). Oplossing zou zijn om 'worst case' (maximale ruimte) af te trekken van de beschikbare SRV ruimte.

Mogelijke oplossingen zijn indien LSV in 2021 geen ruimte meer zal geven:

- I. Opnieuw doorrekenen van maatregelen en projecten in R2020 t.b.v. afsluiten van de boekhoudjaren 2020 en 2021. Vervolgens het resultaat hiervan gebruiken t.b.v. herberekening van maatregelen en projecten in R2021.
- II. Werken met schalingsfactoren. De vraag is dan hoe en op basis van welke informatie schalingsfactoren moeten worden vastgesteld. Dit dient nog te worden uitgewerkt.
- III. Vast getal afboeken cf ecologische onderbouwing 2020 (NB: redeneerlijn en juridische check nodig)

Voorkeursoptie:

- Indien LSV niet gecontinueerd in SSRS wordt, is er geen nieuwe berekening beschikbaar waarop logischerwijze de nieuwe ruimtevraag bepaald kan worden;
- Voor de hand ligt dan om de ruimte die in de ecologische onderbouwing 2020 gevraagd wordt niet te herberekenen, en die als 'vast getal' (project GML 'ecologische onderbouwing 2020') prioritair af te boeken van SRV-ruimte
- Tav oplossen zwarte hexagonen 2020 zou de voorkeurvariant zijn bij niet continueren LSV:
  - o Boekhoudkundig afsluiten: zie zwarte hexagonen in zichtjaar 2021 en 2030
  - o Indien in 2030 geen zwarte hexagonen, dan is de redenering:
    - Met terugboeken bouwphase vanaf 2024 (4 jaar na verlenen vergunning) lossen betreffende zwarte hexagonen op (want in 2030 is er door LSV minder depositieruimte beschikbaar dan in 2021 én in 2030 wordt alleen verbruiksphase afgeboekt in de vergunning)
      - Optie: adhv 2 cases narekenen of redenering klopt?
    - Indien in 2030 nog wel zwarte hexagonen: bezien of ruimte SRV soulaas biedt, die inzetten na berekening terugboeking
      - Die berekening moet nog voorbereid worden

Technische uitwerking

Vervolgens zijn er twee mogelijkheden om deze aftrekposten in Register te verwerken:

- Voor elke aftrekpost een gml-bestand in Register opnemen die de depositieruimte inneemt die nodig is voor de aftrekpost. Het voordeel is dat je alle informatie op een plek hebt (in Register), het nadeel is dat de boekhouding onoverzichtelijk wordt.
- De aftrekposten vooraf van de beschikbare depositieruimte afboeken en het resultaat van deze som als gml-bestand in Register opnemen. Het voordeel daarvan is dat in Register ook alleen de actuele beschikbare depositieruimte is opgenomen en de jaarlijkse boekhouding eenvoudiger is af te sluiten. De afsluiting van de boekhouding dient dan wel navolgbaar en zorgvuldig te worden verantwoord.

Projectruimte

Deze berekeningen en afboekingen worden steeds voor beide zichtjaren (2022 en 2030) uitgevoerd, omdat de ruimtevraag van de rode hexagonen kan verschillen tussen deze twee zichtjaren en voor beide jaren de ecologische onderbouwing aantoonbaar sluitend moet zijn.

Logisch is dan om ook de ter beschikking gestelde SRV ruimte in de 2 bakjes door te vertalen naar beide genoemde zichtjaren (2022 en 2030).

Bepaling restruimte ('vulling bakje 2')

Eerst moet 'restruimte' bepaald worden, die in bakje 2 ingebracht zal worden. Mogelijk kan dit heel plat: SRV ruimte minus de benodigde ruimte (zwarte / rode hexagonen), minus benodigde MIRT en woningbouwruimte' levert per hexagon de restruimte.

De vraag hoe overheveling van ruimte van SRV bakje 1 naar bakje 2 (alleen voor meldingen) zou kunnen, kan op verschillende manieren:

- onderverdeling naar rato;
- naar behoefte
- per SRV bedrijf

Welke keuze te maken (voor en nadelen, techniek en juridisch, ook irt komende actualisatie(s))
PM

Vraag is ook hoe ga je SRV ruimte actualiseren?

Wat is constant en wat kan er veranderen bij jaarlijkse actualisatie?

Dat is relevant voor de mogelijke manieren van verdelen over 2 bakjes (incl risico dat bakje meldingen ruimte snoept van woningbouw/MIRT)

Na overheveling is er een check nodig op het totaal aan beschikbaar gestelde ruimte, gegarandeerd moet worden dat de totale hoeveelheid ruimte per hexagon niet groeit (geen fouten door overheveling). Door onderverdeling in 2 bakjes zal altijd sprake zal zijn van snijverlies.

Bij de release van Register 2021 is waarschijnlijk nog niet alle depositieruimte van de Srv beschikbaar. Bovendien moet er – waarschijnlijk niet voor 2023 – ook andere, aanvullende maatregelruimte beschikbaar komen uit andere maatregelen (MGO, walstroom) om alle MIRT- en woningbouwprojecten en de meldingen te realiseren/legaliseren.

Uitgangspunt voor (mogelijk latere) aanvulling van SRV ruimte is dat de systematiek zoals boven beschreven is leidend is, en niet gewijzigd wordt. Indien aanvullende SRV ruimte in SSRS beschikbaar gesteld wordt, danwel andere ruimte beschikbaar komt, zal er een nieuwe versie van Register moeten worden opengesteld via wijziging RNb opdat deze verandering publiek bekend gemaakt wordt.

(check nodig: kan dat aanvulling SRV ruimte op bovenstaande manier, ook met oog op actualisatie perikelen? Is eea dan nog traceerbaar en navolgbaar?)